

اوبینکی صُتَالُونَم

PDFBOOKSFREE.PK

شیرین یار یوسفزے

PAKISTAN VIRTUAL LIBRARY
www.pdfbooksfree.pk

اوبنڪي مشالونه

رني اوبنڪي مشالونه
دَ مَزَل حد پري روبان كرم

شيرين يار يوسفز م زروبي

شورو دَ اللہ پہ نوم چي رحمان او رحيم دے

اوبنکي مشالونه	دَ کتاب نوم
۲۰۸ دوه سوہ اتہ	مخونہ
نبتہ وار	ترتيب
شيرين يار يوسفزے	ليکونکے
دوہم	شعري زيار
امجد امين 0321 - 90 20 628	کمپوزنگ
شيرين يار يوسفزے او مظہر علي	دَ املا سمون
۲۰۰۶ پينبور	دَ چاپ کال او خاي،
۱۰۰۰ يوزر	دَ چاپ شمہر
۲۰۰ روپي	بيہ (قدر)

در کونہ

- ❖ يونيورسٹی بک ايجنسی، خير بازار، پينبور،
- ❖ اکیڈمی بک شاپ، پنتو اکیڈمی، پينبور پوهنتون،
- ❖ زرین زادہ يوسفزی، شارجه عرب امارات 00971-505942423
- ❖ برہینا لیک: shereenyar@hotmail.com

دَ کتاب واک اختیار دَ لیکونکی خنخہ خوندي دے

تروٺ

چي زما دَ خيال تصوير دے
چي زما دَ خوب تعبير دے

پءَ وفا کني بي مثالہ
پءَ بنکلا کني بي نظير دے

چي خوددار دے ہم دلدار دے
چي بادشاہ دے ہم فقير دے

ہم مہوہ دہ ہم سایہ دہ
لکھ دے دے انجير دے

PAKISTAN VIRTUAL LIBRARY
www.pdfbooksfree.pk

اوبنکي مشالونه - يو تاثر

”اوبنکي مشالونه“ د بناغلي شيرين يار يوسفزي د شعرونو يوه شيرينه مجموعه ده- د درد او د مينې د ارمان چې کوم خواږه د خواني په عمر کبني کېدې شي د هغه ټولو خوند د شيرين يار په شعرونو کبني تر ډېره حده راطاهر شوي دي- شعر هسې هم د خوږ درد د اظهار نوم دي او بيا شعر چې په فني معيار هم پوره وي نو د خوږو نغمو صورت ترې ساز شي- فکري بلوغت به شائد چې د عمر په يوه خاص حد کبني راځي ولې شعر چې هرکله يو فطري عطيه ده ځکه نو شاعرانه بلوغت د خواني په هغه ورځو شپو کبني اکثر بنکاره شي چې نوره دنيا ورته د لېونتوب دور وائي- شائد چې عشق او محبت د جنون په يو خاص حالت کبني د پوهې تر بامه رسي- خبر نه يم چې ستر حمزه صهب دا خبره د چا په باب کړې ده:

تا ته پوهه راغله د خواني سره

ما ته هله راغله چې خواني لاره

(حمزه)

د ستر حمزه صهب دا خبره د سند په توگه وړاندې کېدې شي چې پوهه په خواني کبني هم راتللي شي- دا بيله خبره ده چې دغه پوهه د کوم مضمون او د ژوند د کومې تجربې پوهه ده- ژوند پخپله لوی اُستاز دي او شيرين يار يوسفزي چې د ژوند له کومو مکتبونو سبق زده کړي نو دا خبره يقين ته نژدې ده چې په ډېر لږ عمر کبني

ٹی د شاعرانہ پوہی دہر وُرد فنی سفر کرے دے۔

د شیرین یار پے ”اوبسکی مشالونہ“ کبئی چي کومہ شاعری دہ او د کوم قسم شاعری دہ ہغہ د بناغلی د فکر غمازی کوی۔ پے غزل کبئی خو خرگندہ خبرہ دہ چي ہغہ د خپل خاطر د درد د تاثرہ شعر وائی۔ کہ ہر خو د ہغہ د انتہائی داخلیت اظہار دے ولې د غزل د صنف اصل مدعا او تقاضا ہم د بنیادم خپل ذات دے۔ د خپل ذات احساس یو افاقی قدر لری خکہ پے دې کائنات کبئی مینہ، ارمان، بیہوسی، جی آرزی د ہر دور د انسان برخہ دہ۔ پے کوم دور کبئی ہم چي خوک د خان پے علامت کبئی د خپلې مینې د جذبې او د خپلو مجبورو ذکر کوی نو دا د ژوند سرہ تری احساسات افاقی رنگ لری۔ د بنیادم د درد جذبہ ہر چا تہ د یو رنگہ احساسہ راپیدا کبری۔ پے دې کبئی ہم شک نیشتہ چي ماحول چاپہرچل او د تاریخ دوزان د بنیادم پے دې احساساتو اثر کوی او شاعر لے خپل ماحول وتے ہم نہ شی۔ ولې بیا ہم د یوې ازلی جذبې پے رنگ کبئی دغہ احساسات ہرکلہ او ہر چرتہ وی۔ د مشرقی ژبو پے شاعری کبئی غزل د کمال تر حدہ شائد پے دې ہم رسدلی دے چي دا د ذات د اظہار لے تولو کامیابہ وسیلہ دہ۔

پے جدید دور کبئی جدید نظم ہم د اظہار دغہ رنگ خپل کرے دے ولې د صنف پے لحاظ نظم د ذات نہ سہوا د خارج پے بیلو بیلو ارخونو او د ژوند پے بیلو بیلو تقاضو بنہ رنا غرحوئے شی۔ دا روایت ہم پاتې شوعے دے چي غزل د حُسن و عشق او ہجر وصال د ذاتی کبغیتونو د اظہار د پارہ وئیلے شی او پے نظم کبئی د روزگار او د دوران د غمونو ذکر کبری۔ پے دغہ روایت شیرین یار یوسفزے یو کامیاب اُستاز شاعر ہنکاری۔ خکہ چي د ”اوبسکی مشالونہ“ د نظم پے برخہ کبئی ٹی دہر د خوند نظمونہ پے مختلفو موضوعاتو وئیلی دی۔ دغہ نظمونہ فلسفیانہ رنگ ہم لری، د خپلې خاورې سرہ د شدیدې وابستگی احساس ہم، د ارمان انگازې ہم پکبئی اورہدے شی او د فنی

ارزښت قدر هم لری -

معلومه نه ده چې شیرین یار یوسفزی شاعری کله، څنگه او په کومو حالاتو کېنې شروع کړې ده خو د کلام د پختګی نه ئې دا برېښی چې د پښتو د شعری ادب ئې بڼه مطالعه کړې ده او د شعر په بابله پوخ تنقیدی شعور هم لری - له غزلونو ئې داسې ښکاری چې د حمزه شینواری د شعر نه ئې ژور ولې مثبت تاثر اخستې دے او په شعر کېنې ئې د عصر د شعر د معیار ښې نښې برېښی -

د "اوبنګی مشالونه" شعرونه په مجموعی توګه دا تاثر ورکوی چې شیرین یار یو ترقی پسند شاعر هم دے او شاید چې د ترقی پسندو یا نورو نظریاتی شاعرانو سره ئې ناسته پاسته هم ډېره شوی وی - دا هم کېدے شی چې شیرین یار د قامی او نظریاتی سیاست سره تعلق هم لری - ځکه نو عجیبه علت دا هم دے چې شیرین یار ځېنې ځایه خپل احساس خبره هم کوی نو د ترقی پسندی په اصطلاحاتو او پېرایه ګڼې ئې کوی - ولې د کلام د سرسری مطالعې نه ئې داسې نتیجې اخذ کېدے شی چې اتفاق ورسره ضروری نه هم دے - شاعر شاعر وی - که د هر رنگ، هر مکتب او هرې نظریې شاعر وی او ما ته دا هم معلومه نه ده چې په دا مجموعه کېنې د شیرین یار د زندانی ورځو شپو شاعری شامله ده او که نه؟ خو په مجموعی توګه پکښې د هغه د پرېشان خاطر د اواز بازګشت اورېدے شی -

دا مجموعه به یقیناً چې د پښتو په شعری ادب کېنې د قدر وړه اضافه وی او که څوک د شیرین یار یوسفزی د ذاتی ژوند د ناکړدو نه خبر شول نو شائد چې د دې کتاب به نوره هم زیاته پذیرائی وشی -

زه د ښاغلی شیرین یار یوسفزی مننه کوم چې ما ته ئې په دې ښکلې مجموعه د یو څو خبرو لیکلو بلنه راکړه - که هر څو زه د وخت په داسې حالاتو کېنې ګېر یم چې په تفصیل سره مې پرې هغه رنگ لیکل وڼه کړے شول څومره چې ئې حق وو ولې

په منده منده او په بيره بيره ليكلے شوو دې څو خبرو د پاره زه د بناغلي محمد اسرار
 اتل هم ډېره مننه كوم چې هركله ئې ما ته د دې ليكلو ياددهاني كړې ده-- ورسره د
 شيرين يار يوسفزي د ورور گوهر ننگيال هم ممنون يم چې ډېر په صبر ئې زما د دې
 نيمگري ليك انتظار كړے دے-

پروفېسر ډاكټر راجولي شاه خټك

پښتو اكاډيمی، پېښور پوهنتون

۱۸ اکتوبر ۲۰۰۵ء

د بنديوان شاعر اوبنکي مشالونه

د کل انسان د احساساتو او جذباتو د اظهار د ذريعو او طريقو نه پورته د شاعر انسان احساسات او جذبات چې کله د شعر په ذريعه او طريقه کبني بيان شي نو که هغه سائده او نوحه وي نو وير ژړا کبني ئې زړه رابنکونکې اثر وي او که د خندا، بنگلا، رنگ او نور، زلفو او رخسار په ژبه خپل احساسات شعر ته وسپاري نو د گردونو، ريگونو نه لاله زار جوړ کړي او تصور به درله بنگلې او رنگين کړي- دغه وجه ده چې شاعر د غم او درد، گل او خار، خندا او بنگلا مجموعه ده، لکه چې په خان کبني ټول کائبنات لري- په دغه حواله شاعر انسان ته د خپل ماحول او چاپېرچل او ټولني نمائنده وپيلې کېږي- ځکه خو محققين چې هرکله د تېرو زمانو تحقيق او څېړنه کوي نو هغوی د هغه تېرو زمانو د دورونو شاعرانو او ليکونو نه د وختونو د حالاتو د وارداتو او واقعاتو په رڼا کبني هر څه اخذ کوي- په دغه حواله مونږ شاعر ته د وخت غږ، غوږ او ژبه وپيلې شو-

دلته چې نن مونږ د پښتو د يو تکړه او وښ شاعر شيرين يار يوسفزی د شعرونو مجموعه ”اوبنکي مشالونه“ راڅلو نو د هر څه نه اول به د انساني فطرت هغه احساس په نظر کبني لرو چې انسان فطرتاً ازاد او د رڼا محرک پاتې شوم دے نو ځکه که شيرين يار يوسفزی دا وخت په کوټ لکھپټ جېل لاهور د مرگ کوټې کبني پروت د دې ملک د تور قانون سزاوار دے نو د هغه په ذهن کبني د خپل پښتون فکر رڼا هم

شته او د دغې رڼا فکر نوم ”اوبښکې مشالونه“ دے۔

د لاهور په قېد و بند کښې دلته ما ته په تاریخ کښې د ډېرو پښتنو بندیوان فکرونه ریاډهږې او هر پښتون ته پنجاب په خپلو چشمو کښې کتلی دی۔ د دغه ټولو له پاره ما ته د محترم قلندر مومند دا شعرونه مخې مخې ته کېږي:

چې په خوشحال په رنتهمبور کښې و شوې
هغه کانې په ما لاهور کښې و شوې
د رڼا ناوې دغه ټولې قیصې
ما سره ستا د مینې تور کښې و شوې
د اشنا یاد د قفس ورمات کړو
بېلتونه ډزې دې په کور کښې و شوې

د لاهور پنجاب د بندیوانو دغه تسلسل چې دا وخت شیرین یار یوسفزی ته رارسی نو دلته د قلم او حرف د تقدس په حواله رحمت شاه افریدی ته هم عېن هغه سزا اورولې شوې ده چې د پنجاب یو جج د یو پښتون د مقدمې په وخت هائی کورټ، لاهیر ملتان بېنچ کښې وئیلی وو۔

”لزم چونکه پٹمان ہے اس لیے نشیات کیس میں ملوث ہونا غیر ممکن نہیں۔“

د هائی کورټ ملتان بېنچ دا ریمارکس چې مونږ د قلم او حرف په حواله رحمت شاه افریدی او بناغلی شیرین یار یوسفزی سره د ټول پښتون په حقله راواخلو نو د هر پښتون په حقله د ټول پنجاب تاثر هم دغه دے لکه چې پنجاب د ټول پښتون په مقدمه کښې مدعی هم او پخپله گواه هم دے او زموږ په حقله دا واځی:

فقیر شہر بولا بادشاہ سے
بڑا سنگین مجرم ہے یہ آقا

اے مصلوب ہی کرا پڑے گا

کہ اس کی سوچ ہم سے مختلف ہے۔

پہ دغه لاهور کبھی د پښتو د قلم دغه دوه بندیوان نن هم په تياره زندان کبھی
فکرونه مشالونه لری او زه چې دلته د بندیوان شاعر په قهد و بند کبھی د آزاد پښتون
فطرت شعرونه "اوبنکې مشالونه" کورم نو د يو خو کلامونو نه علاوه ئې د کلام
مجموعی تاثر دا دے چې هغه د ذات قهدی نه بلکې دې ټول نظام کبھی د ریاست يو
داسې باغی قهدی دے چې په زندان کبھی هم د ټول پښتون خبره کوی او لکه څنگه
چې د يو طوطی یا د بل الوتونکی مارغه نه په پنجره کبھی د بندېدو باوجود د الوتو
فطرت څوک نه شی اخستے، دغه شان د بندیوان شاعر فکر او خیال هم څوک
راايسارولے نه شی، نو ځکه خو وائی:

لار کبھی د مقتل که ودرېدلے يم

څه به تر مرامه رسېدلے يم

ستا په گل رخسار چې ځلېدلے يم

تل لکه د پرځې ژرېدلے يم

ستا چې د کاکل څړی سمسوره ده

دا لکه سپرلے زه غوړېدلے يم

ستا د ژوند فضا چې معطره ده

دا لکه نگهت زه رقصېدلے يم

شپې ته د سبا د ستوری ځل وينم

کله د وحشت نه بوړېدلے يم

داسې کوم جرس تتر وهلے شی

زه لکه پاڅون ته غږېدلے يم

د شاعر متعلق د بعضو خلقو خيال دے چې دے خو يا د نرکسيت بنکار وي او يا د ذات دومره قېدی وي چې د ذات د خول نه هډو بهر نه شی وتلے - شاعر يو غېر مستقل مزاجه او يو خيالی کردار يادېږي چې افلاطون هم ناخوبنه کرے وو- خو د نوي دور شاعر چې هرکله په مزاحمتي دور کېنې کوم رول لوبولے دے نو بيا "خطرناک مبلغ" ياد شومے دے- په دغه حواله چې زه د بناغلي شيرين يار يوسفزی شاعري ته گورم نو د "پنجاب زندان" او د "پنجاب قانون" ترې هم د شاعري زور اخستے نه دے بلکې چې څومره ترې چاپېره حصارونه جوړ شوي دي نو دومره عين د انساني او پښتنی فطرت په رڼا کېنې دې پښتون باغی په شعر کېنې ويېلی دی چې:

د يارانو ترون غوارو
 مدام مرگ د بېلتون غوارو
 د مرگ کومی کېنې هم ياره
 سرگرمی د ژوندون غوارو
 د جرس په هر يو غږ کېنې
 نومے نومے پاڅون غوارو

زه د نثري مصروفیاتو په وجه د شعر د مطالعې نه غېرحاضر پاتې شومے يم خو د شيرين يار يوسفزی د "افغان گلونه" په حواله اوس دا "اوبنکې مشالونه" زما خوښ شعرونه دي- زه په شاعري د فنی استاذانو او د شعرونو ورکشاپ کېنې د "فنی مېکېنکانو" په شان پُرزه په پُرزه کتو قائل نه يم بلکې زه د شعر دننه خيال، فکر او پېغام ته گورم- خو زما دعوی ده که چېرې د شيرين يار يوسفزی دا "اوبنکې مشالونه" چا د شعر د فن د استاذانو ورکشاپ ته يوړل نو وزن، بحر اصطلاحات او د شعر چې څومره لوازمات دي هغې کېنې به کش کړپ ونه مومی بلکې دا به وائی چې شيرين يار يوسفزی په شعر کېنې خيال، فکر او پېغام د وزن او بحر په چوکات کېنې داسې

پہوست کری دی لکہ سرکش باغی چہی خوک پۂ زنجیرونو کبہی رابند کری۔

ہم دغہ شان شیرین یار یوسفزے د لاهور قہد و بند کبہی بقول فہض احمد

فہض د دی شعر پۂ مصداق وائی:

متاع لوح و قلم چہمن گئی تو کیا غم ہے
 کہ خون دل میں ڈبولی ہیں انگلیاں میں نے
 زباں پہ مہر لگی ہے تو کیا کہ رکھ دی ہے
 ہر ایک حلقہء زنجیر میں زباں میں نے

نور البشر نوید، پہنور۔

۳۱ جنوری ۲۰۰۶ء

دَ فکرو فن پءَ هنداره کبني دَ اوبنکو مشالونه

شيرين يار يوسفزے خلمے ليکوال دے خو فکری او فنی اړخونه ئې په کم عمری کبني په گڼو برخو وپشلے شوی دی- د دۀ تاند تپاند جذبات هر خو که د خوانی په بام غزؤني کوی او شاهینی وزر ئې الوت ته چمتو دے خو بيا هم ورسره د ادبی ژوند يوه داسې پنگه پرته ده چې دغه تاند تپاند جذبات ئې هېڅ کله هم له خپل سمت او لارې نه نه ورکوی بلکې لا ورله فکر او نظر ته خلا بخښی او خپل مرام و مقصد پله ئې پاروی او ډاډه کوی- شيرين يار که د سماج د لمبه لمبه حالاتو سره ډغرې لپاره د خپل قلم په زور خان تر اخبارونو او مجلو رسوی نو د انتقاد د بې نيامه تبخ په لاس هم د خپل رسا فکر په زور په هر ادبی مکتب ورگډېږي- که د خپلې پښتو ژبې د صحيح ليک لوست د پاره هاندې هڅې کوی، د پښتو په املا، ليک دود او شعری وزن، بحر کتاب ليکی نو دغه مينه ئې د جېل تورو تمبو شا ته هم د فکر او شعور زور ته دوام ورکوی- ځکه خو د ابی خلقو سره مسلسل د ليکونو له لارې کلکې اړيکې لری، ځه چې د دۀ د پښتو ژبې ادب او پښتون اولس سره د مينې ثبوت ښکاره کوی- د جېل ژوند هر خو که د دۀ د ذات سره اهم تعلق لری او د دۀ وجود قېد دے خو د دۀ د فکر او فن او شعری ښکلا نه هېڅ کله گېره نه شی چاپېرولے، لا چې نورې ورکښې د وسعت او پراختيا لارې پېدا کوی — خو که مونږ د شيرين يار په دغه گڼ اړخيز ادبی ژوند کبني د دۀ

مستقل مزاجی رنگ لتوو نو هغه ډېر په شدت سره د ده په شاعری کېنې جوت او څرگند لیدم شی کوم چې نن د هر پښتون په وړاندې د ده د اولنی ټولګې ”افغان ګلونه“ او دا دم اوس د ”اوبنګې مشالونه“ په شکل کېنې برخېره پروت دم۔ د شیرین یار په تنه بوده کېنې د شاعر زړه درد لکه د روح داسې وردننه شوم او دغه شاعری د ده دردېدلی احساسات او جذبات په هر لور داسې شیندلی دی چې که د پښتانه وطن د خاورې او تاریخ وپارژنې قیصې او ستاښنې پکېنې دی نو د پښتون اولس د وحدت، یووالی او خپلواکی د ضرورت سره سره پکېنې د دوی د ژوند د ځینو بې وسو او مجبورو خاکه ډېره صفا او څرگنده رابنګلې شوې ده۔ دې سره سره د شیرین یار د تنقید د بې نیامه تبغ نه هغه خودغرضه، د استعمار دلالان او بې ضمیره واکداران هم بچ نه دی پاتې شوی چې منصفان ئې هم طرفداران دی او تل ئې د مظلوم اولس وینې ځکلی او چا چې تل د دغه اولس خاوره په شاپولو شېډولو او وطن په ویرانو کېنې د بدلولو هڅه کړې ده، شیرین یار د خپل کلی، خپلې خاورې او وطن په هر ډګر د دغه رنگ قوتونو په ضد ولاړ دم او هم دغه د ژوند مزاحمتی برخه ئې د خپل رسا فکر په زور د شعر جولی ته غړخولې۔ شیرین یار دغه مزاحمت د خپلې خاورې، پښتنی اقدارو، روایاتو او دې خاورې سره تړلی هر څیز او د انسان د ښېګرې او سکالی په غرض د خپل ژوند مقصد و مرام بولی۔ هم د ژوند دغه تاودو سرو نه ئې د حالاتو سره د مقابلي چل زده کړم ځکه خو د شیرین یار فکر و فن هم ښائی چې دم د حالاتو غلامی نه قبلوی او نه ورسره د سمجوتې په لاره ښکاری۔

د حالاتو په ضد ولاړ شیرین یار دغه انقلابی تصور، د ده په خیال خور مزاحمتی رنگ، د فکر وحدت او د فن کمال دم د خپل عصر د شاعرانو نه نه یواځی بیلوی بلکې یو ځانګړم مقام هم وربخښی۔ ځکه خو ئې شاعری د یو ځانګړې ښکلا او تهذیبی شائستگی سره سره د لفظونو د زړه پورې استعمال هنداره هم ده او د ژوند

حقيقتونو او هنگامو، قامی فکر او اولسی مسئلو د بيان او اظهار اثرناکه ذريعه هم ده- د شیرين يار يو خانگرمه اسلوب دا هم دے چې که د ژوند په کرکهچونو کبني هر خومره ظلم جبر او بي انصافي سره مخ شوم دے خو خپل شعر ئي د بي خايه نعرو، چغو او سورو (ويرويرانو) نه بچ ساتلے دے- هر خو که ورته په دغه لارو، پراوونو د ناکامی او بي وسي مخه هم شوې خو دغه د زړه ماتي او مايوسي قييصي ئي د شعر برخه نه ده گرځولې او شعر ئي د داد عزم او جرأت نه عبارت دے- "اوبنکي مشالونه" کبني د قامی فکر، تولدیز ژوند د غبنتنو، امن او انسان دوستی سره سره د مينې هغه لازوال جذبه هم د شیرين يار له ذاته چاپېره چورلی کومه چې دے د خپل محبوب له پاره لری (لکه چې د انس، جنس، قام، کلتور، ژبي، خاورې او وطن وارو په شکل کبني خپل بيل بيل محبوب لری)- دغه راز شعرونه ئي خای په خای داسې احساسات لری کوم چې د مينې د هر تعلق د ناکامی او کاميابی دواړو حال وائی او د ده د خوږ خوږ ژوند زړه نه راوتې جذبو له د سندرو ژبه ورکوی-

شیرين يار د بڼه شعر ليک او په ادبی لارو چارو د مزل هنر د چا استاد يا کوم ادبی مکتب کبني د ناستې نه نه دے زده کړے خو د خوب نه د خوب تر له پاره ئي د کتابونو، مجلو او اخبارونو هره پاڼه لتولې په هر څه ئي ژور او تنقیدی نظر اچولے او کله چې په عملی ژوند کبني د لمبه لمبه حالاتو سره مخ شوم نو احساس او جذبي ئي اور اخستے او فکر ئي راولار شوم دے او هم دغه څه دا دے شیرين يار تر يو داسې خايه رارسولے دے چې د "افغان گلونه" او "اوبنکي مشالونه" نه پس د پښتو په املا، بحر او وزن هم کتاب ليکي کوم چې به دهر زر د لوستونکو د نظره نهر شی ځکه به زما دا وييل بي خايه نه وی چې شیرين يار د يو بڼه زيرک او استاد شاعر سره سره يو بڼه نثر نگار هم دے او نقاد هم-

شیرین یار خپله تخلیق او تحقیق کوی او پخپله ورته په تنقیدی نظر هم گوری
 او په نتیجه کبښې یوه درسته، خانگړې او مناسبه کړنلاره خپل قلم او خیال له ټاکی-
 هم دغه راز خپل عملی ژوند کبښې ئې هم قدم په قدم د دغه لارې ”مشالونه“ بل کړی-
 الله دې وکړی چې د شیرین یار د قلم او قدم او اوبنکو واره ”مشالونه“ د ده د روبښانه
 سحرونو زېرمه په برخه کړی-

محمد اسرار اتل

آشنا منزل

باغ حرم، لوند خوږ، مردان-

نېټه : د فروری اولنی ۲۰۰۶ء

امپل

غزل برخه

مخ	ورومبی مصرعه	شمبر
۲۷	ما درته دَ زلفو دَ سودا وُوي	۱
۲۸	تا مي کڙي عيادت دے	۲
۲۹	دَ بلبلو دَ نوا خبري وُکڙه	۳
۳۰	بي آبه نه ئيم چي به آب اُخلم	۴
۳۱	دَ خپل خيالونو تماشا جوړوم	۵
۳۳	که بلبل لره غنچه ده	۶
۳۴	دمه شپه کنبې هم شوگير يم	۷
۳۶	نه اباسين کوي اوس ما ته په چپو خبري	۸
۳۷	ياره دَ تا دَ خط او خال خبره	۹
۳۸	کوه بلبله دَ رنگينو پسرلو خبري	۱۰
۳۹	زه چي په زړونو حکومت کومه	۱۱
۴۰	په کوم سبا او په بگا کنبې او پره شوي نه يو	۱۲
۴۱	لږه سا به مي په سا شي	۱۳
۴۳	رضا پېښه دَ تقدیر شي	۱۴
۴۴	ستا په چم کنبې بي ارزي ده	۱۵
۴۵	چرته دے همرا زما له خوا تلے	۱۶
۴۶	ته که په لر او که په بر اوسېږي	۱۷

مخ	ورومی مصرعہ	شمبر
۴۷	کہ تر خنگہ مہی شباب دے	۱۸
۴۸	خو کہ یو مو پۂ لاز زغل دے	۱۹
۴۹	عمارت د مال او سر پکبئی معدوم دے	۲۰
۵۰	زۂ نبولے ستا د مینئی پۂ قصوریم	۲۱
۵۱	بنکلے یار پۂ مٹین زرۂ مہی خبر کوم دے	۲۲
۵۲	ارمانونہ سبزہ زار دے	۲۳
۵۳	یولۂ زلفو دے شبخون دے	۲۴
۵۴	داسی نہ چہی بی تلاش او بی تدبیریم	۲۵
۵۵	خوک بہ سپورے و تہ ہم ئی قریب نہ کا	۲۶
۵۶	چخنی شوے چہی د پینو لاندی دستور دے	۲۷
۵۷	د بلبل خوردہ نوا یم	۲۸
۵۸	خنگ سرہ سرہ غرمہ	۲۹
۵۹	زۂ پۂ سترگو د شعور ہسی بینا یم	۳۰
۶۰	روح مہی کومہی بلا ورے دے ہر چا زدہ	۳۱
۶۱	جمعیت مہی خور کا کل د لیلیا یوسی	۳۲
۶۲	استقبال ئی لاس پۂ نام د خط رقم تہ	۳۳
۶۳	وینن ادراک لہ تغافلہ را بیدار کریم	۳۴
۶۴	ستا دا یو ہسی انتشار وژارم	۳۵
۶۵	تغافل دے دومرہ زیات شو	۳۶
۶۶	چہی ماضی باندی خپل حال پدی	۳۷
۶۷	چہی بنۂ یار دے کنار ہسی	۳۸
۶۹	کہ دے خلۂ زما پۂ خلۂ شی	۳۹
۷۰	تا نیولے خپل دگر دے	۴۰
۷۱	للمہ، دشتہ، سم او غر پیکہ پیکہ دے	۴۱
۷۲	دہر کہ منزل تہ مو منزل وئہ کرۂ	۴۲

مخ	ورومبی مصرعہ	شمبر
۷۳	سپین جبین و تہ ٹی رام "ماہ تمام" بیا	۴۳
۷۴	خند و خار دے، کند کپر دے	۴۴
۷۵	ستا پہ عشق کنبی چہ بدنام دے	۴۵
۷۷	نہ خیل خان و تہ پہ خنگ یم	۴۶
۷۸	خو چہ پہ شپہ دہ اوربل خور نہ شی	۴۷
۷۹	د بنائستونو د منظر خبری	۴۸
۸۰	تا کہ و رک دہ خوہ نظر کرہ	۴۹
۸۱	ہر یو خیال چہ مہ حسین دے	۵۰
۸۲	د شوخو سترگو مست نظر خور بہری	۵۱
۸۳	چہ راہینہ جدائی دہ	۵۲
۸۴	د اہونو کہ طوفان دے	۵۳
۸۵	تنہائی دہ، خان خانی دہ	۵۴
۸۶	نری شوئی پہ کہ دہ پانی د گلاب دی	۵۵
۸۷	مست خراب دہ چہ د سترگو پہ صہبا دے	۵۶
۸۸	ستا د زلفو پہ سودا مہ ژوند حساب دے	۵۷
۸۹	خال پہ زنہ، پہ رخسار چہ لر او بر پدی	۵۸
۹۰	یو سکوت دے، خاموشی دہ	۵۹
۹۱	د آلفت پہ ہر یو راز او بنا زدہ دے	۶۰
۹۲	چہ د بنکلو تکانہ دہ	۶۱
۹۳	خلاص د زلفو ٹی زندان شی	۶۲
۹۴	راستہ ہسہ ایام شی	۶۳
۹۵	پہ چا کلہ دومرہ گران یم	۶۴
۹۶	ہغہ سپر لے ستا د نظر لتیوم	۶۵
۹۷	پہ خیل آب باندہ پورہ دہ	۶۶
۹۸	شوہ دہ زلفی شوہ مرگان دی	۶۷

صفحہ	ورومبی مصرعہ	شمبر
۹۹	د یار یاد کہ زورور دے	۶۸
۱۰۰	تل زما دغہ دُعا شی	۶۹
۱۰۱	کہ پدہ دم او پدہ دُعا شی	۷۰
۱۰۲	اضطراب او د سکون خبری کہری	۷۱
۱۰۳	د مہتاب ہسی رنا دے زما یار	۷۲
۱۰۴	لکہ گل ئی تراکت دے	۷۳
۱۰۵	دا یو خٹہ رنگ لہ نگار دے	۷۴
۱۰۶	شرک د زلفو کہنی فنا شم	۷۵
۱۰۷	کہ بنائست کہنی غبریت وے	۷۶
۱۰۸	ما زدہ - چہی زما شام او سحر تلے	۷۷
۱۰۹	لبوتتوب کہ مہی شہرہ شو	۷۸
۱۱۰	خٹہ بد پاتہی د زردہ دم وی	۷۹
۱۱۱	ہغہ سترگو و تہ بیا سترگی پدہ لاریم	۸۰
۱۱۲	د یارانو محفل خور دے	۸۱
۱۱۳	خو مٹہن دی فرزانه دے	۸۲
۱۱۴	اور ئی پای تہ تر سر واخست	۸۳
۱۱۵	غم پدہ زردہ کہ د جانان شتہ	۸۴
۱۱۷	د ملت پدہ آفق ستورے د سبا یم	۸۵
۱۱۸	درستہ سپہ لکہ د پرخی پدہ ژرا یم	۸۶
۱۲۱	د مرام پدہ خوشی لارہ یک تنہا تلو	۸۷
۱۲۲	خپل نظر لره رنا یم	۸۸
۱۲۴	خود وتلے لہ شعور یم	۸۹
۱۲۵	خو دا اوبنکہ مہی سپہ دہ	۹۰
۱۲۶	لکہ د پرخی ور ہدلے نہ شہی	۹۱
۱۲۷	نہ پدہ ما او نہ پدہ تا یم	۹۲

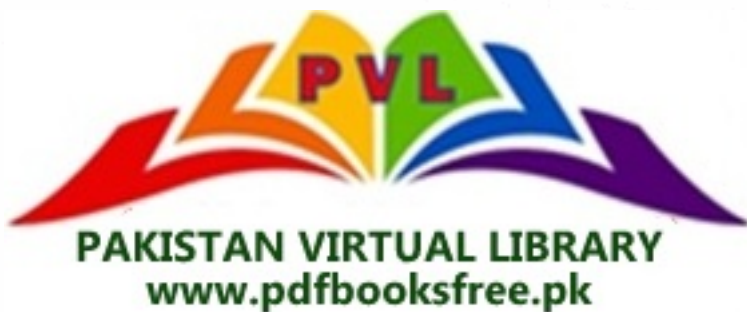
مخ	ورومی مصرعہ	شمبر
۱۲۸	دَ صحرا دَ ہر یو مَکل سہورے دَ سر شی	۹۳
۱۲۹	دَ اغیار لرہ اغیار یہ	۹۴
۱۳۰	دَ غل نوم دلته سرکار دے	۹۵
۱۳۱	خوند دَ مازیگر آو سحر چرتہ دے	۹۶
۱۳۲	دِی انصاف ستا دَ "قانون تہ"!	۹۷
۱۳۳	چِی کاتہ دِی ہومرہ نور شی	۹۸
۱۳۴	ستا دَ وعدِی غُنْدِی اوپرہ خبرہ	۹۹
۱۳۵	ہغہ دکہ دَ وسواس شپہ مِی سبَا کرہ	۱۰۰
۱۳۶	بہانہ کُہ دِی پخہ شی	۱۰۱
۱۳۷	ما دِی کاکل ہسِی تار تار وُلیدہ	۱۰۲
۱۳۸	چِی لُہ وختہ ناخبرِی	۱۰۳
۱۳۹	ستا دَ کُلی بنہ احوال دے	۱۰۴
۱۴۰	ستا ہغہ نظر بہ وی	۱۰۵
۱۴۱	ما پُہ خوب کنبِی ستا دَ وصل امکان وُلید	۱۰۶
۱۴۲	"روز و شب" بہ دِی بیان کرِم	۱۰۷
۱۴۳	زہ بہ خُہ وینمہ چرِی دَ چا سترگِی	۱۰۸
۱۴۴	لار کنبِی دَ مقتل کُہ اودر بدلے یم	۱۰۹
۱۴۵	دَ خزان دَ آمد کُوی پُہ بہار کرِی	۱۱۰
۱۴۶	عام و خاص وتہ معلوم شوم	۱۱۱
۱۴۷	چِی فنا مِی لُہ نظر شوِی	۱۱۲
۱۴۸	خومرہ چِی جہرانہ دہ	۱۱۳
۱۴۹	پت پالم، وفا کُوم	۱۱۴
۱۵۰	خو لکہ پخوانہ شی	۱۱۵
۱۵۱	ہرہ کریکہ بہ اذان کرِم	۱۱۶
۱۵۲	کُہ دِی زِرہ دَ التفات شی	۱۱۷

مخ	وڙومي مصرعه	شمبر
۱۵۳	ستا اوريل چي ڪڙو زما نه دومره خور زڙو	۱۱۸
۱۵۴	خلي نه زما ئي خو اوبنڪلي نه ده	۱۱۹
۱۵۵	هله ما ته به همڪار شي	۱۲۰
۱۵۶	خوڪ چي لولپه نه شي	۱۲۱
۱۵۷	ته زما فڪر او خيال زده	۱۲۲
۱۵۸	ما نه مي نظر دے ورڪ	۱۲۳
۱۵۹	درېغه يو پڙو زڙو ما بنام	۱۲۴
۱۶۰	د درد و غم او اذيت قيصه ده	۱۲۵

(نظم بر خه)

مخ	عنوان	شمبر
۱۶۲	امن او بنڪلا	۱۲۶
۱۶۳	ازادي او وطن	۱۲۷
۱۶۴	اے درېغه!	۱۲۸
۱۶۵	خدايه! (دعا)	۱۲۹
۱۶۷	خواني	۱۳۰
۱۶۸	د وخت ليلا	۱۳۱
۱۶۹	گران مشر اجمل خٽڪ ته	۱۳۲
۱۷۲	پوره په هر کالي	۱۳۳
۱۷۵	ما ته ياد شي اے وطنه!	۱۳۴
۱۸۳	آه — نجات	۱۳۵
۱۸۷	مشر نحو خان ته!	۱۳۶
۱۹۰	نوحه	۱۳۷
۱۹۲	تخيل	۱۳۸

مخ	عنوان	شمبر
۱۹۳	هغه او زه	۱۳۹
۱۹۴	د ببل ناله	۱۴۰
۱۹۵	آه ----- دروند پښتونه!	۱۴۱
۱۹۶	حالات او باور	۱۴۲
۱۹۷	وطنه ----- خو!	۱۴۳
۱۹۹	د استعمار دلال ته	۱۴۴
۲۰۰	رڼه او ښکته او د پښتني لېلا په نوم	۱۴۵
۲۰۱	ښکلی د خپل کلی	۱۴۶
۲۰۲-۲۰۸	قطعي	۱۴۷

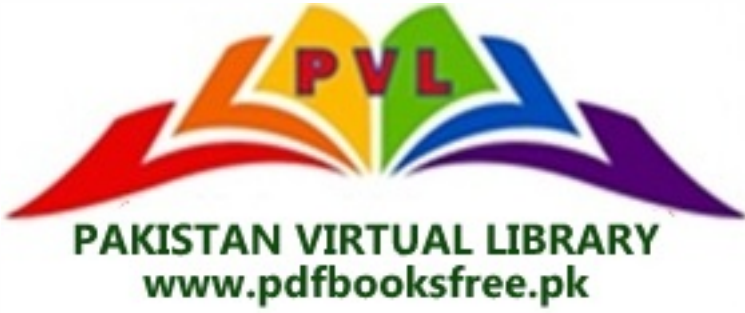

ؤوايه چي !

الله پء ذات تنها دء
هر چا نه بي پروا دء

نء دء دء خوك زبرؤلى
نء دء لء چا پيدا دء

پء سيال دء دء خوك نيشته
دء يو دء او يكتا دء

غزل

پہ خیل خان ہزار داستانہ
ساریندہ اونہ پہ چنگ یم

اساس

دَ يارانو ترون غوارو
مُدام مرگ دَ بيلتون غوارو

دَ مرگ کومی کنبی هم ياره!
سرگرمی دَ ژوندون غوارو

دَ جرس پڻه هر يو غږ کنبی
نومے نومے پاڅون غوارو

دَ بنائست همه شهرت له
يو هنگام دَ جنون غوارو

اننگو دَ ”نن سبا“ کنبی
بيا سُرخي دَ پرون غوارو

شيرين ياره! پڻه هر حال کنبی ---!
مگر خپر دَ پښتون غوارو

ما درته دَ زلفو دَ سودا ؤوې
 تا راته دَ سترگو دَ صُها ؤوې
 درست له سر او ماله درته تېر خېنې
 مونږه دې محفل كېنې په سر بيا ؤوې
 عقل، فهم، فكر له ما ورك هسې
 بيا دې نظرونو كېنې په غلا ؤوې
 راغلې عيادت له مې؛ خو وژنې ما
 ډېره په تمهيد كېنې دې دُعا ؤوې
 وورې تندرونه پرې باران په خېر
 حال مې دَ گُلشن راته صبا ؤوې

ستا كارۀ باڼۀ هُم دا رَوش لری
 تا چې شیرین یار پسې په شا ؤوې

تا مہی کرے عیادت دے
 یقینی زما شامت دے
 پروادار ئی دَ خلی نہ یم
 خو دَ مینہی یو عادت دے
 کرم ئی خلاص لہ ہرہ غمہ
 ستا یو غم راعنایت دے
 دَ پتکی پہ ترل نہ وو
 ہغو کرے امامت دے
 خپل خوارہ اجزاء راتول کرہ
 ستا لہ مخہ عبارت دے

یار حساب دَ بوسی غواری
 شیرین یار بانڈی قیامت دے

دَ بلبلو دَ نوا خبرې وُکړه
 دَ چمن او دَ صبا خبرې وُکړه
 مخ او زلفو شخه بيا خبرې وُکړه
 دَ سبا او دَ بېگا خبرې وُکړه
 دَ بنائست دَ نزاکت ستائنه بڼه ده
 ولې دا چې دَ حيا خبرې وُکړه
 دَ رنگونو هغه ډک ماښام تالا دے
 اے واعظه! اوس په سا خبرې وُکړه
 په هېبت دَ سپينو تورو کا وارونه
 بيا دَ لېچو دَ ادا خبرې وُکړه

بيا به خه وی چې ايام په اختتام وی
 شیرین یار ته شه پخلا؛ خبرې وُکړه

بې آبه نه یم چې به آب آخلم
 یاره! له تا د سوال خواب آخلم
 هر یو عنوان د تا له باب آخلم
 زه انتساب له خپل نصاب آخلم
 په هغه زلفو، هغه مخ مې قسم
 له "روز و شب" حساب کتاب آخلم
 سرو انتگو دې خولې ونيولې
 څنگ انتقام په آب و تاب آخلم
 واعظه! دومره په شتاب ولې یې
 ایله قدم د خپل شباب آخلم
 کله ساقی، کله واعظ رادرومی
 چرته تسبی، چرته شراب آخلم

شیرینه یاره! شمله جگه لرم
 په دې عتاب کښې دومره تاب آخلم

۲۹-۱۰-۲۰۰۲

دَ خپل خيالونو تماشا جوږوڻ
خو تصويرونه دَ اشنا جوږوڻ

مينا تر خلي کا چي جوتيه شي شراب
سهل تر کيب سره صهبا جوږوڻ

ما وي: سپوا دَ ديدن تنده شوه؛ لا
تا وي: مبدان دَ کربلا جوږوڻ

ما وي: دَ زلفو مخ نپوے ئي وکري
تا وي: له سترگو بلا لا جوږوڻ

لکه بلبل چي رابلي پسرلي
اوس به يو هغه رنگ نوا جوږوڻ

۳۰-۱۰-۲۰۰۲

لکه زما چي گرهوان خيري گلان
له خپل شيونه به ثنا جوړوم

سپرليه! بوتې په گودر ونوله
خپلو دردونو له دوا جوړوم

شارو حجرو کښې مې ډيوې بلوم
هغه جرگې به درته بيا جوړوم

توبنه د زيست مې خط او خال د اشنا
تورو تيارو نه هم رڼا جوړوم

ستا د وعدې غنډې يو رزم همه
په هر بېگا کښې خپل سبا جوړوم

کٔ بلبل لره غنچٔ ده
 نو پٽنگ لره ڊيوه ده
 خوا ڊي ما باندي پوره ده
 ڊ پٽکي بنکلا شمله ده
 تٔ غره اوسه پٔ حُسن
 زما هُم ڊ عشق نشه ده
 ڊي خيالونو لڀونو له
 ستا پٔ مخ جوږه گرمه ده
 تر دا هسي باڻٔ غشو
 خٔ نشه، خٔ حوصله ده!

خط او خال، لب او رخسار ته
 مشاطه پٔ تماشه ده

دمه شپه کنبې هُم شوگیر یم
 ستا د زلفو چې اسیر یم
 د وفا دستار ترلے
 د پښتو د ملک سفیر یم
 سمه، غره به سره یو کرم
 د وحدت هغه بهیر یم
 کله پرپوځم، کله پاسم
 په تخریب او په تعمیر یم
 دلدارۍ؛ خودداری یوره
 تا ته څه ښکارم، حقیر یم
 زه په غښته له چا کله!
 شته من یاره! خو فقیر یم
 لوگه ستا له یو نظره
 په حلقه کنبې بې نظیر یم
 ستا رضا شی را حاصله
 په تلاش او په تدبیر یم

پءُ تلاش او پءُ تدبير يم
 خو کڙلے خپل تقدير يم
 خو مقصوده ستا رضا ده
 پءُ حرم او نءُ پءُ دير يم
 چي کا يون دَ يار پءُ لوري
 دَ هغه قافلې مير يم
 هم هغه راپورې خاندی
 چي ئي زءُ دَ غم پءُ وير يم
 "يو بلبل دَ کُل ثنا کره"
 ستا دَ هغه خوب تعبير يم

غُٽي غُٽي زلفي وينم
 شيرين ياره! ډېر زهير يم

نَه ابا سين كوى اوس ما ته په چپو خبرې
 نَه پېغلې جونه په گودر كنبې په منگو خبرې
 هلته په بن كنبې اواز نَه كا كوم طوطى او مېنا
 دلته ميره كنبې خراپه نَه كا په شپېلو خبرې
 دَ حُجرې مَت كنبې نَه منگه كا، نَه رباب دَ مَطرب
 دَ زير او بم سره خلمو ته دَ زړگو خبرې
 هغه دَ ژوند دَ رنگينيو كاروان چرته تللے
 په خُله چې نَه راولى بېرته دَ راتلو خبرې
 هغه نكھت، هغه گلشن او بېنېدل دَ بورا
 ياد دَ ماضى شو دې وطن كنبې دَ سپرلو خبرې
 گل دَ لاله هُم چرته تورو خاورو وُخوړلو
 نَه دَ غاتپول وُكرې بيا پُولو او پتو خبرې
 دَ چاپېريال وجود لمبه دے ترې لوخړې خېژى
 دَ ژوند سلگى دى؛ ما ته كاندې په زېبرگو خبرې

دَ اوږو سترگو نظر وړمې مې بنائست دَ حيات
 كړه شيرين ياره! اوس دَ زړونو سپېلنو خبرې

یاره دَ تا دَ خط او خال خبره
 زما دَ حال او استقبال خبره
 زما دَ عشق، ستا دَ جمال خبره
 نَه ده خَه دا دَ اشتعال خبره
 گنې نو تا خبره وړانه کړله
 جوړ وو محفل، وه دَ مثال خبره
 یار دَ قدرونو پَه رموز کنبې وایی
 نَه کا پَه بام او پَه دپوال خبره
 ستا پَه محفل کنبې خومره ډېره وُشوه
 یو دَ شری او بل دَ شال خبره
 خبره یو وه؛ خو څوک پوهه نَه وو
 ما کړه دَ دام او دې دَ تال خبره

حُسن وحدت دَمے؛ بیا مې وُچېرله
 دَ سمې، غره دَ اِشتمال خبره

ڪوه بلبله دَ رنگينو پسرلو خبري
 هغه دَ عيش او دَ عشرت دَ ورخو شپو خبري
 غوارم گلشن ڪنبي دَ نڪهت دَ گدڀدو خبري
 بيا دَ بورا دَ بنڀدو او دَ غنچو خبري
 مطربه راشه! دَ حجرې پءُ گت ڪنبي بيا وچپره
 پءُ زير و بم ڪنبي دَ تارونو، پءُ نغمو خبري
 ساقى چي راشي نو واعظ دي هم دفتر و سپري
 دَ هر يو گوت سره به اورم دَ توبو خبري
 زره مې ڊهر و غواڙي له خانه دَ وتو خبري
 بس خو؛ رامخڪنبي شي دَ شرم او پڻتو خبري
 بنايي سري وڪري تر منجه دَ سرو خبري
 ملڪ دَ پڻتو دے دلته و شي پءُ جرگو خبري
 راوي! بنائبست ته دَ حيات وڪره پءُ زوره زوره
 دَ مئينانو، لهوانيانو دَ جذبو خبري

چي پءُ حرمت دَ گلستان ئي سر و مال ڪره فدا
 ستا شيرين يار به تا ته وڪا دَ هغو خبري

زه چي په زړونو حكومت كومه
 بيا څه خطر د بغاوت كومه
 لسته د مخ د عبارت كومه
 د بغاوت چي حمايت كومه
 دا د خوبانو محبت كومه
 كه د بتانو عبادت كومه
 ملگري خان سره خو اوبنكي لرم
 د تپي زړه چي عبادت كومه
 ستا د ياري خواږه هم هسي عدم
 په درمسال كني مشقت كومه
 غرض د تا سره د زيست دے اشنا!
 څه؟ محبت كه قوميت كومه

اوده بانه ئي څه راوړزول
 له خورو زلفو شكايه كومه

پۀ کوم سبا او پۀ بېگا کبني اُوپره شوی نۀ یو
 ستا دَ وعدې غُندي خو بڼه ده! کچه شوی نۀ یو
 ستا دَ هر یاد سره تر عمره مو یاری پاللي
 خپله تپه کبني لکه ستا بې پته شوی نۀ یو
 ستا دَ نظر دَ پلوشو لۀ متازیه توبه!
 بڼه ده ذره غُندي چې مونږ بې ډکه شوی نۀ یو
 ساقی گل فامه! بېرته راشه او کاسې ډکې کره
 تا ته دا چا وې؟ چې توبو نه توبه شوی نۀ یو
 ستا دَ خو اوبنکو پۀ ترمکه به راژوندي شو اشنا!
 خو پۀ باران دَ بهارونو تازه شوی نۀ یو
 هسې به تل دَ وخت دَ ناوې لۀ مخ اخلو پلو
 خو دَ اجل دَ درندي چې لقمه شوی نۀ یو
 دا خو اتل ده چې به مومو لۀ جانانه وصال
 مونږ لۀ پخوا چرې دَ خان پۀ زېرمه شوی نۀ یو

شیرینه یاره! دَ مرام لایلا به نۀ شی پخلا
 خو پۀ انگن کبني دَ حجرې چې جرگه شوی نۀ یو

لږه سا به مې په سا شي
 كه اشنا مې خوا په خوا شي
 چې دې لاندې تر قدم شو
 په جهان به سربالا شي
 خلك جوړ به لرغونى و
 كه په دم او په دوا شي
 زه او ته سره فريق يو
 فيصله به مو په چا شي
 ساقى! وار كښې خطا نه شي
 چې مستان دې وارخطا شي
 له دې هسې لا چارېه
 هره چاره ناويسا شي
 د سفر توبنه هم دا ده
 چې دوه سترگې دې بينا شي
 زما سترگو وته كسه
 چې خپل عكس درته گويا شي

پءَ ھوا دَ وخت تکیئہ دہ
 نئہ پءَ ما شی، نئہ پءَ تا شی
 آزالہ مپِ دَ زرہ وکرہ
 چپِ خبرہ خو صفا شی
 لپونہ دَ مینپِ خئہ زدہ
 چپِ روا، کئہ ناروا شی
 تاودہ وینہ دَ خوانی وی
 ابتدا کنبپِ، انتھا شی
 تورپِ زلفپِ گورپِ ستایم
 رفعہ، دفعہ بہ بلا شی

شیرین یارہ! وار دَ چا دے؟
 دَ بانئہ غشی ادا شی

۳-۱۱-۲۰۰۲

رضا پېښه دَ تقدیر شی
 نه ترکیب او نه تدبیر شی
 دَ روزگار له دامه ووخی
 دَ زلفانو چې اسیر شی
 په روزگار کښې وی متروکه
 په یاری کښې ناگزیر شی
 له فلکه خپلې برخې
 څوک امیر او څوک فقیر شی
 دَ وختونو له پېرزویه
 څوک اتن او څوک په ویر شی
 چې دَ خیال خانگونه مات وی
 نو به څنگه هواگیر شی
 دَ بانه په تېره څوکو
 دَ مېن دَ سینې څیر شی

مړاوې سترگې دَ یار وینی
 شیرین یار ځکه دلگیر شی

ستا پٽ ڇم کڻي بي آري ده
 زمونڙ ڊپره بي وسي ده
 دَ اَمبَدَ دَ هر يو کُل مڀي
 پٽ درون سينه زخمي ده
 پٽ مثال دَ اورکي مو
 پٽ خيل سر راهنمائي ده
 ستا دَ سترگو و شوخي ته
 خٽ مستي، خٽ بي خودي ده
 خٽ بي سره زماني ته
 خودسري او سرلوري ده
 چي دي نه وُرسی فهم
 ”چي خله کڻي بهتري ده“

دا بيان مڀي وزن دار دے
 دَ مفهوم ئي رواني ده

چرتہ دے ہمرا زما لہ خوا تلے
 حم پسی کہ ہر لوری اشنا تلے
 بنکلے می دَ خنگ نہ پہ خندا تلے
 هاغہ دے - - -! بیا زرہ جورے زما تلے
 خلی تہ دَ اجل ئی کلہ زہ پر پردم
 زرہ لکہ ماشوم رانہ پہ غلا تلے
 ما وی عقل، فکر می تا ورے دے
 لا صبر، سکون پرے نہ سپوا تلے
 هرے حادثی تہ چہ تیر نبوی
 هغه هم دَ بنکلو پہ ادا تلے
 خوک چہ پہ نوا دَ وخت شنوا نہ شی
 ستا لہ درہ هم نو بی نوا تلے
 شیونہ می دَ ژوند؛ خوبونہ تلی دی
 داسی ئی دَ زلفو پہ سودا تلے

بلی پہ مزار ئی دَ یاد شمعی ردم
 ما نہ می ارمان دہر پہ ژرا تلے

تَهْ كَهْ پَهْ لَرِ اَوِ كَهْ پَهْ بَرِ اوسپِرې
 ياره! زما دَ زِرَهْ پَهْ سِرِ اوسپِرې
 تَهْ پَهْ بولان كَهْ پَهْ خېبرِ اوسپِرې
 لَهْ ما به وِلې ناخبرِ اوسپِرې
 دَ تور كاكل حقدار به وَنَهْ گِرْحې
 خُوئِي لَمَن كِنبِي دَ تور غرِ اوسپِرې
 وايه! دَ زلفو او دَ مَخِ دِي قِسْمِ
 پَهْ روز و شب كَهْ مِي خِبرِ اوسپِرې
 دَ انتگو تر خُوکو راغله سُرْخِي
 وائِي لَهْ ما به پَهْ خَطِرِ اوسپِرې

دَ هوسِي سترگو لَهْ زَمَرِي نَظَرِه
 شيرينه ياره! دَ پَرِ اوترِ اوسپِرې

کٺ تر څنگه مې شباب دے
 خو پټ ترڅ کښې مې کتاب دے
 دا انجام ستا د عتاب دے
 چي آغاز زما د تاب دے
 سيند د اوبڼکو کښې مې وموند
 يو گوهر، مگر ناياب دے
 دغه ستا د سترگو اوبڼکي
 دا هم سيند، خو بي پاياب دے
 ستا تر هسې رڼې اوبڼکي
 کٺ گوهر دے، خو کرياب دے
 ستا د زلفو پټ سودا کښې
 ورک د شپو نه زما خواب دے
 ستا تر غږ سارينده هېڅه
 هم دا هسې چنگ، رباب دے

شيرين يار دې پرې هم زده کره
 څټ حساب دے، څټ کتاب دے

خو کٔ یو مو پٔ لار زغل دے
 خو نظر مو سره بیل دے
 یو یو خاپ د تپر کاروان وو
 ما پرې اېنښے باندې پل دے
 د ښکلا "مرد مېدان" دے
 هر یو خیال زما اتل دے
 زړه کٔ لوی له یوې خولې کړې
 ښه د زړه پوره بدل دے
 د کاکل خړی به سر کا
 زما فکر کله شل دے؟
 چې زه ستا شم، ته زما شې!
 د هر سوال هم دا یو حل دے

شیرین یار ته به پخلا شې
 دغه امر اوس اتل دے

عمارت دَ مال او سر پکبني معدوم دے
 مونږ گتيلے پء دا بنار کبني بلا نوم دے
 دَ بنائست ئي پء حلقه کبني خومره دُهوم دے
 بيا پء حال دَ لبونيانو خوک معلوم دے
 ما خو کڙي لء آزله ستا ثنا ده
 ما به کله پء تا ياد کا؛ طالع شوم دے
 کا لء بنکلو دَ وفا او دیدن طمع
 کتوري لء زانو غواڙي؛ زره ماشوم دے
 سپيلني غندي لوگے ئي لء وعدو شم
 ڊپر دَ پيو ئي رخسار دي، پء خله اوم دے
 هر سحر مي ستا پء مخ باندي محيط دے
 هر ماننام مي ستا کاکل خخه موسوم دے

پء تولى کبني دَ همزونو داسي وايي
 شيرين يار مي لبونے دے، ڊپر معصوم دے

زه نيولے ستا د مينې په قصور يم
 سر د دار باندې ختلے يم منصور يم
 د جنت حوري دې واره لاس په نام کا
 سربازانو ته حلقه کښې په ظهور يم
 داسې مۀ وايه! چې تۀ به لۀ ما هېر شي
 کۀ لۀ تا په بل ديار يم خېني دُور يم
 هلته سُوے دې حُرمت دے تندرُونو
 دلته زه هسې بي آبه يم، بي نُور يم
 بنۀ سامان دې د "سر خني" هر خو ما کرۀ
 ولې بيا دې هُم حلقه کښې نامنظور يم
 شامدام لۀ جفاکارو پامالېري
 بنۀ آگاه په سر او مخ دې د دستور يم

کۀ د يار په نوم مې وژني؛ تور ئې اخلم
 لۀ دې اخوا شيرين ياره! "بي قصور" يم

بنکلے یار پۛ مئین زړۛ مې خبر کوم دے
 دَ شته منو پۛ خوارانو نظر کوم دے
 چې شوخی دَ پیمانو ده پسې ورکه
 دَ شفق دَ سُرخۛ ډک مازیگر کوم دے
 دواړه لاسه مې ورکړې دی گربوان کبښې
 اوس دَ گُل دَ خنداگانو سحر کوم دے
 هر پرواز دَ بلندی ته مې زړۛ کبړې
 خو دا توان مې پۛ غوڅ شوی وزر کوم دے
 ډېر غمونو سر تر پایه کوره کړے
 زما نۛ زده چې لَر چرته دے بر کوم دے
 زړۛ به خۛ دَ منصفانو پۛ در یوسم
 دلته تول نو دَ انصاف برابر کوم دے

شیرین یاره! دَ دې وخت لایلا هُم ستا ده
 خو زور متو کبښې او گُتو کبښې زَر؛ کوم دے

ارمانونہ سبزہ زار دے
 اُمیدونہ نوبہار دے
 دَ وخت زول پئے کومہ راورم
 خیر دے! دے خوا مے ہم کار دے
 رسی زلفو ئی کار وکړه
 اوس دَ غشو بانو وار دے
 ستا کاکل پئے سر ختلے
 زما ہم پئے سر دستار دے
 لکہ زلفی دے اُور دے دی
 زما ہومرہ انتظار دے
 لکہ زلفی دے خورے دی
 دَ خیال ہسی انتشار دے
 وایہ! اوس نو یاری خہ دہ؟
 یو غرض، یو کاروبار دے

 شیرین یارہ! یار بخیل دے
 یا نصیب زمونہ خوار دے

يو لئ زلفو دې شبخون دے
 بل لئ سترگو دې ساتون دے
 زور پء لاس او دنيا دار شی
 مُسَلَم هغه مجنون دے
 جرس خپله سينه سره کره
 پاسه پورته شه! پاخون دے
 ستا پء ذکر، ستا پء فکر
 سر مي اېنسے پء زنگون دے
 ستا پء سترگو کښي خلپري
 زما هسي خيگرخون دے
 پء مخ اوښکي بورکي دي
 هُم تياکي مي لرمون دے
 ستا پء در چي تمامپري
 پء دا لارو زمونږ يون دے

پء پښتنه به مي راشي
 شيرين يار خو مي پښتون دے

داسې نه چې بې تلاش او بې تدبير يم
 خو بس دا چې زه کولې خپل تقدير يم
 هومره مخ به د هوا گوزار ته نيسم
 خو مې دم د وزر شته دے هواگير يم
 د سينې کچکول مې ډک له ملغلرو
 زه په غنښته له چانه يم خو فقير يم
 خدای راکړے ډېر دولت د قناعت دے
 زه په دا له بادشاهانو زيات امير يم
 لکه يار چې مې د زړه د رنځ دوا ده
 داسې زه ئې هم "سر خنې" له اکسير يم
 په ټولې د سُهېليو کښې "خلة راکړې"
 په حلقه کښې د همخولو بې نظير يم
 بې له ما به وي د ښکلو خوا نيمگړې
 د شملې غنډې پټکې له ناگزير يم

ستا د زلفو ياد مې نه پرېږدی و خوب ته
 لا تر هاغه به شوگير يم خو اسير يم

خوک به سپورے و ته هُم ئي قريب نه کا
خداي دي خوک په دي وطن کښي غريب نه کا

تا په تبغ دَ نظر هغه ادا کړے
چي دارو مې په يو ښار کښي طبيب نه کا

چي دي ”وار“ راغلي نه وي؛ ”وار ئي تېر شي“
خوک دي طمع له يو داسې نصيب نه کا

زه او يار دومره قريب يو چي يو تن شو
په دا څه شي؛ اعتراف که رقيب نه کا

خمي وروځي، لک بانه او تاوي زلفي
هسي مريم؛ يار دي دومره تركيب نه کا

شيرين يار دي ډېر آداب د ادب پالي
اعتراض ورباندي ځکه اديب نه کا

چخنی شوے چي د پښو لاندې دستور دے
 هر سرے د قلمرو خني مفرور دے
 مُنصفان کة هر خة وکا؛ لاس په خلة کا
 د انصاف غبنتنه هم دلته قصور دے
 د دي دهر محرومان دي خو به شمارم
 کوم کسبي دے، کة دهقان او کة مزدور دے
 د ظالم د عمر هم درازی غواري
 هر مظلوم زما د بنار خومره مجبور دے
 خة به وايم کة په دم او دوا روغ شي؟
 له دي رنخه چي جوړ شوے اوس ناسور دے
 لاعلاج چي هرکله درد د غاښ شي
 اخستلے هر طبيب پسي امبور دے

په مېدان کښي د عمل اوسي بي توري
 شيرين ياره! هر سرے په خلة باټور دے

دَ بُلبل خورِه نوا یم
 کَه مِی آوری ستا ثنا یم
 سر دَ دار باندي دِی ستایم
 غُخِی ژبِی نه گویا یم
 لَه پِبرزو دِی ناشنا یم
 ستا یو هغه رنگ اشنا یم
 دَ طاقت پَه زېرمه نه یم
 چِی دَ زرونو شهنشا یم
 دَ زمان پَه گُتو پوهه
 اگاهو لَه وخت پيدا یم
 هر سبا، بېگا مِی تَه ئِی
 تمام عمر لره ستا یم
 دا دِی چاره او پېشه ده
 کَه نېؤلے دِی هُم دا یم

شیرین یاره! سوال خودا دے؟

چِی پَه خَه خطا سزا یم

څنگ سږه سږه غرمه
 چرته ده تاوده غرمه
 زه يو لېونې مښپن
 خوښ يم په سږه غرمه
 ستا د بانه سپوري ته
 بيا کوي دمه غرمه
 ستا په تياره زلفو کښې
 ما ته لکه شپه غرمه
 څار د مړه کاته نه دې
 څومره شوه اوده غرمه
 مخ دې لکه سور شو چې
 بيا خوله خوله غرمه

ستا له شيرين ياره زده
 څنگ شو لولپه غرمه

زە پە سترگو د شعور هسې بينا يم
اوس پخپله خپل نظر لره رڼا يم

ستا جنون کښې له مجنون تلې په هورتې
ته دروغ هرگوره مه گڼه رښتيا يم

ته نظر کښې دې لرې د زړه رازونه
زه هم تل د خپلو سترگو نه گويا يم

زه مټين يم او روزگار لرم د مينې
نور به څه وايم چې هاغه يم او دا يم

انتشار منې د زړه لا هومره زياتېږي
خورو زلفو ئې زه وړې په سودا يم

يار دې خپل مرورتوب له مينځه يوسې
شیرين ياره! زه په خپله خله پخلا يم

روح مې کومې بلا وړې دے هر چا زده
 په دې بنار کښې هر دانا او نا دانا زده
 مينه هغه رنگ له کار دے؛ خوامخوا زده
 هم بادشاه دَ زمانې او هُم گدا زده
 پس قدمي له پېش قدمي وي بلا گرانه
 داسې مه گڼه! چې بېرته تله اوس ما زده
 ته ښهوه دَ خشم وکړې، زه دَ مينې
 خپل خپل کار دے؛ دَ تا هاغه، زما دا زده
 لېونی خو په زورنو لا وړانېږي
 سر دَ دار باندې مو ترې هُم نڅا زده
 دا خو ستا غمونو نه يم زه پرېښوولې
 گڼې ډېره مې خدا او مشغولا زده

په يو تېکي کښې دوه توري نه ځايېږي
 شيرين ياره! چې انا زده؛ څه اشنا زده؟

جمعیت مې خور کاکل د لېلا یوسی
 لکه خوب په شپه کښې؛ توره بلا یوسی
 زړه په دواړه لاسه نېوم؛ دم پرې چف کرم
 خدای زده؟ ښکلې ئې په کوم هنر بیا یوسی
 عشقه! ما هم هسې تېر له خنډو خار کړه
 لامبوزنی مل ابو کښې په شا یوسی
 د یعقوب غنډې مې زړه و ته غم پرېوت
 دا یوسف به مې د سترگو رڼا یوسی
 دا منمه! چې پُرسان له به یار راشی
 عزرائیل چې زما روح په سما یوسی
 بیا د قبر په خزو مې اوبنکې توی کړه
 د زړه خیرے به دې ډېره ژړا یوسی
 خلقو وې به! اجل مل ئې د نظر دے
 ما گڼله کله؟ سترگې به ما یوسی
 عقل خام شی.. ادراک شل او فهم روند شی
 خان قضا له گڼې څوک؟ په رضا یوسی

شیرین یار! به دې د خدای په در کښې غواړی
 تقاضی که دې هر څو د دنیا یوسی

استقبال ئې لاس پە نام دَ خط رقم ته
 خدای دې راوکی دا یار زما حرم ته
 نرگس چشمه، لاله رُخه، یاسمین بویه
 پسرلی ئې هُم غورپری هر قدم ته
 دَ زړه زخم دَ مودو وو؛ جوړ ناسور شو
 اوبنکې پاکې کره! ضرور اوس خه مرهم ته
 تل روانې ترې چینی دَ سترگو دکې
 یم حیران دَ جل وهلی سینی زیم ته
 هغه سترگې چې دا ستا پە درد لوندې شی
 دَ حیات ابه هُم نه رسی دې نم ته
 ډپر یقین راته خپل یار مې زړه نشین کره
 پسې نه خُم خکه دیر او یا حرم ته
 دَ معروض پە پرده و سُر به ئې هر تار شی
 غور کە ونبوی مطرب مې زیر او بم ته

شیرین یاره! چې هُم درد او هُم دوا زده
 دغه هسې ژبه ورکره خپل قلم ته

وینس ادراک له تغافله رابېدار کړم
 بینا فهم خپل مرام و ته په لار کړم

پښتون فکر اواره په خند و خار کړم
 روڼ نظر رڼا رڼا لکه انوار کړم

د بې باکه غیرتی جنون له زوره
 زه تپه د خپلواکۍ په سر د دار کړم

د مانۍ خښتن شو غل مې د گوډایکو
 ډېر د وخت په نوی جبر آه و زار کړم

اوس که ما و ته حاصل شی د یار وصل
 یو ساعت به د جنت په عمر شمار کړم

دا چې گرځمه بې یاره، بې دیاره
 شیرین یاره! څه په زیست، څه په روزگار کړم

ستا دا يو هسي انتشار وژارم
 يا دي دا اوريد انتظار وژارم
 هغه خدا چي دي تار تار وژارم
 لکه بلبل په آه و زار وژارم
 زه يو بي وسه د نري غمگسار
 غم مي د يار که د ديار وژارم
 د يار د ختو، لوتو واران کورکه
 دنگه ماني خه د اغيار وژارم
 لکه جرس هم زره مي ډېر وغواري
 تير وهم په لويه لار وژارم
 تنکي غوتي مي تندرونو يورې
 اوس خه آمد د نوبهار وژارم

د خپل شهيد ارمان په قبر باندي
 بلوم شمعي بي اختيار وژارم

تغافل دې دومره زيات شو
 چې د اوبنکې هُم زړه مات شو
 مونږ هغه ليمه په لاره
 ورک نظر د التفات شو
 په جامه د پسرلي کبني
 خزان شامدام رامات شو
 ما هُم خيال د غزنوي کره
 ستا وجود چې سومنات شو
 په زخمونو د احساس کبني
 د نوونو هُم بهتات شو
 د بنکلا صاحب نصابه
 بس که ياد دې لږ زکات شو
 د زړه زهني مې لوگي کره
 د بارخو نظر دې مات شو

هسي رنگ شيرين بيان دے
 چا ته قند او چا ته شات شو

چې ماضی باندې خپل حال ږدی
 بڼه بُنیاد د استقبال ږدی

په سپین مخ چې سیاه خال ږدی
 خدای زده بیائې په خه خیال ږدی

بدبختی یو داسې پېښه
 درته کډه هر کمال ږدی

نه جلوه د بام د سر نه
 نه هم زنه په دېوال ږدی

نه ښکاره د تمبو وټ نه
 نه له سره ښکته شال ږدی

شیرین یار! له هر خه تېر دے
 هر یو شرط که د وصال ږدی

چې بڼه یار د مے کنار هسې
زما تللے قرار هسې

بیا د زړه اضطرار هسې
سیند د سترگو چیکار هسې

لکه اوس خوار و زار هسې
کله نه وُم په دار هسې

کله دام او کله تال وی
لا د زلفو ئې تار هسې

له دې بڼکلې همکاریه
دا اغیار مې شی یار هسې

وخته! زول که دې بل راشی
زما هر خوا ته کار هسې

مِرۛ کاتۛ نۛ دۛ لوگۛ شم
مونږۛ وارۛ بيمار ھسۛ

ساقۛ څار دۛ لۛ بادۛ شم
خو وار تېر شۛ پۛ وار ھسۛ

ستا دَ مخ و آبادۛ ته
دا گلشن او بهار ھسۛ

ستا دَ سترگو پېمانۛ ته
دا مقدار او معيار ھسۛ

پۛ ملاتړ ئۛ ډاډۛ وُسۛ
شیرين يار دۛ پکار ھسۛ

ڪڙهه ڊي ڇلهه زما پڻه ڇلهه شي
 نهه بهه تهه او نهه بهه زهه شي
 پڻه ادغام چي ڊي باهه شي
 ڇهه خاتڻه، ڇهه پرپواتڻه شي
 زما زرهه اُبهه اُبهه شي
 دهه تا ڪسي خو مارڻه شي
 دهه نمرمخو تپڪاو چرتڻه
 دهه راتڻه سره ئي تلهه شي
 لب ئي باندي پڻه صُهبا دي
 لاچي مل ئي سرهه لبمڻه شي
 پڻه تڪور دهه تود نظر مي
 دهه احساس دردونه بنه شي

شيرين ياره! سترهه خيال مي
 پڻه چاهه غنو اوده شي

تا نیولے خیل ڊگر دے
ما ساتلے خیل سنگر دے

بنہ پرچار د سر لوری دے
خو کھ پاتی د چا سر دے

ستا هر یاد زما سره دے
ستا هر غم زما پھ سر دے

غشی باندی پھ لیندو کره
ما نیولے خیل تیر دے

تہ نقطہ یو د پنتو شه
ژوند دے گوره! ستا چکر دے

دا غزل مفہوم درآزه
پھ خیل بحر مختصر دے

للمه، دشته، سم او غر پیکه پیکه دے
 نن دَ کلی هر منظر پیکه پیکه دے
 یا زمونڙه خپل نظر پیکه پیکه دے
 یا دَ ورځې مازیگر پیکه پیکه دے
 خدایه! ورک کړې له اسمانه تندرونه
 خوف نه سپورے مو دَ سر پیکه پیکه دے
 ما وې: راغے ترې قاصد؛ خوڅه به وایی
 ده وې: چپ شه! هر خبر پیکه پیکه دے
 بیا وهله په گلشن ئې چا شبخون دے
 دَ بلبل دَ شپو سحر پیکه پیکه دے
 نه ساقی شته، نه سپورمی دَ خوار لسمې
 چې روتق دَ بام او در پیکه پیکه دے
 نه ئې جالی په څرې کنبې دَ بازونو
 نه ئې بار، سایه؛ شجر پیکه پیکه دے

غټی نه سپری گربوان چې شیرین یاره!
 په درون ئې زړه، ځیگر پیکه پیکه دے

ڊپر ڪه منزل ته مو منزل وٺه ڪرڻ
 بنه ده دَ بل پڻه ڇپو مو زغل وٺه ڪرڻ

پڻه خنڊ و خار او سره اورو نو لارم
 تا وي: دَ تگ دي لا تگل وٺه ڪرڻ

زڙه مڻي ڀاڙه ڪرڻ پڻه ساد سيوري دَ خان
 بل مڻي پڻه لاره باندي مل وٺه ڪرڻ

ڇو ڇي پرون نه مڻي پڻتلي نه دي
 ما دَ سبا هومره اٽگل وٺه ڪرڻ

هُم شومه ورك هُم دي پڻه سترگو ڪنبي يم
 دا دي يو هسي رنگ له چل وٺه ڪرڻ؟

ڇو غزالي سترگي راوانه پوي
 مونڙه سامان دَ خيل غزل وٺه ڪرڻ

سپين جبين و ته ئي رام "ماه تمام" بيا
 سرو لبانو ته صُها ئي په سلام بيا
 خَنگ ته راغے سره ليمه هسي گُلفام بيا
 د ساقی له گُتو پرپوتو ډک جام بيا
 سره او شنه د مخ ئي راوستو هنگام بيا
 اولار چپه خله سپرله په احترام بيا
 وخت او بخت به په ما وکړي ډير انعام بيا
 که مي نن د خپل پرون شو هم کلام بيا
 ما وي: شپي له به تسخير د زلفو کاند
 دي وي: شل دي شو ادراک او فکر خام بيا
 اوږدي زلفي، نېغ بانه او کږې وروخي
 زما مرگ له ئي بنه کړي اهتمام بيا
 چې له آله، سر او ماله پسي تېر شي
 هغه خه کوي اشنا په تنگ او نام بيا

شيرين يار چې دي بيان هسي دراز کره
 د اوږدو زلفو مېرمن کوي قيام بيا

خند و خار دے، کند کپر دے
 دَ عشق لار دہ، سخت سفر دے
 زیست روزگار مہ کور و کر دے
 پنہ دَ غم دہ راپہ سر دے
 روز و شب مہ ناخبر دے
 خہ شوقدر خہ اختر دے
 تورہ سترگہ، گورہ زلفہ
 خہ جادو دے خہ منتر دے
 پہ بیگا دَ ژوند بہ راشی
 دغہ لوظ ئہ معتبر دے
 پہ بارخو ئہ خولہ راغلی
 چہ حدت مہ دَ نظر دے
 ما ئہ سپورے ہم پہ تا کرہ
 کم چہ سور مہ دَ خادر دے

شیرین یارہ! زرہ دہ ژارہ
 خو دا ہسہ رنگ دلبر دے

ستا پء عشق کنبی چي بدنام دے
هر هغه ته مي سلام دے

ستا زيرک نظر ته خام دے
کء مي فکر دے، کء پام دے

هر يو رند چي ورته رام دے
دء ساقی پء لاس کنبی جام دے

ساقی جام لء لاسه ورکړه
دء سرو سترگو دي هنگام دے

ستا دء سترگو آينه کنبی
ما ليدلے خپل انجام دے

دء خورو زلفو سودا کنبی
خوب آرام پء ما حرام دے

چې لہ مینې بہرہ مند شی
غم ئې خہ د ننگ او نام دے

مخ ئې دومرہ ډپر شتہ من شو
چې سپرلے ئې ہم غلام دے

زلفې سپرہ، لہمہ ډک کرہ!
د سیند غارہ دہ، ماہنام دے

زہ ئې زیات لہ دُعا آخلم
ستا پہ لبو کہ دُشنام دے

مری خہ کا بیا پہ اوبنکو
یارہ راشہ! اوس ایام دے

شیرین یار دې یو مجنون دے
کہ شہرہ دے، کہ گُمنام دے

نَه خپل خان وَ تَه پَه څنگ يم
 نَه بل چا وَ تَه پَه رنگ يم
 يو مټين پَه نام او تنگ يم
 بل دې در کښې ناست ملنگ يم
 زه خوشحال يم د خپل دؤر
 زور تَه مخ د يو اورنگ يم
 لپوتتوب مې بدرگه دے
 نور بې تبغه، بې تفنگ يم
 کله عقل تَه پَه څشم
 کله زړه سره پَه جنگ يم
 تَه که وِسوې هسې شمع
 زه ايرې لکه پتنگ يم
 پَه خپل خان هزار داستانه
 سارينده او نَه پَه چنگ يم

شيرين ياره! جوړ پاڅون دے
 د يار څنگ تَه پَه غرڅنگ يم

خو چي پء شپه دي اوربل خور نء شى
 هومره به زره زما پء كور نء شى
 شو تود نظر دي پء دا لور نء شى
 درد د احساس به مي تكور نء شى
 هومره به مي د اوربل اور نء شى
 شو دي سپين مخ پء لوگو تور نء شى
 بيا له زلفانو خري مء جوپوه
 د پبنتنو تر بله كور نء شى
 د مخ پء خال دي زلفي و غوپوه
 پوري پء سپينه لمن تور نء شى
 ما به هم ما هسي پء زره كبسي لري
 كلي د چا سره پء زور نء شى

شو شيرين ياره! خيگر خون مي لرم
 رخسار د گل به رانه سپور نء شى

دَ بِنائستونو دَ منظرِ خبرې
 غوارم دَ یار دَ بام او درِ خبرې
 دَ مخ او سترگو دَ اثرِ خبرې
 کوه سحر او مازیگرِ خبرې
 ساقی، باده او دَ سیند غاړه، ماښام
 واعظه! وکره مختصرِ خبرې
 زما حسین او دلنشین دلبره!
 نه کا خوند داسې په بهرِ خبرې
 دَ غمازانو، بدخواهانو په خله
 مدام زما او ستا په سرِ خبرې
 خو بل مشال دَ شعور نه وی په لاس
 بیا په دا شپه؛ خنگ دَ سفرِ خبرې؟

دا شیرین یار وو چې در یادی ئې کړې
 ستا دَ کاله او دَ تېرِ خبرې

تا کٔ وُرک دې خُوږِ نظر کړٔ
 ما هُم پټ دَ زړٔ پرهَر کړٔ
 تا نځهت دَ زلفو وِرکړٔ
 سحر ناز دَ باد پټ سر کړٔ
 خٔ باڼٔ دې لَر او بر کړٔ
 پټ زلزل دې سم او غر کړٔ
 دومره "غل دَ غرض" خوک دے؟
 چې ئې لُوټ دَ شپې سحر کړٔ
 خیال مې هېڅ نٔ دے بدپامه
 خو لٔ پامه دې بهر کړٔ
 سپینې خلې نه دې قُربان! خو
 ناخبر دې هُم خبر کړٔ

شیرین یار لٔ خدایه سوال کا
 کٔ ستا لوظ ئې مُعتبر کړٔ

۲۶-۱۱-۲۰۰۲

هر يو خيال چي مي حسين دے
 لاله فام مي زره نشين دے
 نرگس چشمه، ياسمين بويه
 ملك خويه، ماه جبين دے
 غاره لکه، سر فلکه
 ويار د واره سرزمين دے
 يو ئي وصل بل ئي مينه
 که روزگار دے که مو دين دے
 هر يو غم ئي نازپرور دے
 هر يو ياد ئي گل ورين دے
 هر مئن دي بايد زده وي
 خه ئي قدر، خه توهين دے
 بام او در د يار د کلي
 د رازونو مو امين دے

شيرين يار داسي بيان کره
 چي هم قند دے، هم گبين دے

دَ شوخو سترگو مست نظر خورپږی
 ځکه سُرخي پۀ مازيگر خورپږی

ساقی راغلی، هُم سپوږمی ده تمام
 رونق زمونږ پۀ بام او در خورپږی

یو چي خوانی؛ بله باده پۀ گردش
 واعظه! خود به دې دفتر خورپږی

غُته جبین خو دې راؤسپږه لږ
 گږهوان مې خیرې دے سحر خورپږی

همه رنگونه نستا دَ مخ دَ جمال
 زمونږ دَ کلی پۀ منظر خورپږی

کله به وی؛ چي انگازې دَ وصال
 کوپته، کابل او پۀ خېبر خورپږی

چي راپڻبه جُڏائي ده
 زما تللي بينائي ده
 له عالمه بڳانه شوم
 ستا يو هسي اشنائي ده
 ستا پءِ كلي ستا پءِ چم کڻي
 خان خاني ده، تنهائي ده
 ستا دَ حُسن اجزا خڻي
 خو کاکل ئي اکائي ده
 ستا له گُورو، خورو زلفو
 توره شپه هم سودائي ده
 ستا دَ زلفو له زنجيره
 ناممکنه رهائي ده
 ”چا له زلفو برے وُموند!“
 دا خبره هوائي ده

مينه خه ده شيرين ياره!
 پءِ عالم کڻي رسوائي ده

دَ اھونو کَہ طوفان دے
 نو دَ اوبنکو ھم باران دے
 پَہ شبخون دَ شہابونو
 لمبہ شوے مہ بُستان دے
 یا نالی دی دَ بلبلو
 یا افغان سر پَہ فغان دے
 ”روز و شب“ مہ مخ او زلفی
 خَہ زمان دے خَہ مکان دے
 بیا دَ خیال پَہ ائینہ کنبی
 ستا تصویر تا تہ جبران دے
 کَہ دہ سُود چرہ مقصود وی
 واورہ! مینہ کار دَ زیان دے
 وخت دہ چا تہ پنبہ نپولی
 خَی پَہ مخہ تل روان دے

تورہ شپہ بہ سپین سحر شی
 دغہ چغہ مہ اذان دے

تنهائی ده، خان خانی ده
خومره دپره ویرانی ده

دَ وطن هره کوخه کنبی
خه دَ وینی ارزانی ده

دَ اقدارو قدر نیشته
چی دَ زر او زور خانی ده

نه دلیل، نه حواله شته
زورگیری ده، من مانی ده

دَ هر مخ په ائینه کنبی
نور خه نیشته حبرانی ده

یو دنیا دَ مئین زره کنبی
شیرین یاره! ودانی ده

نری شونڊې کټ دې پانې د گلاب دی
خط د مخ دې لکه توری د کتاب دی

ستا د سترگو د صدف تر رنې اوبنکې
دا گوهر پټ تل د آب همه بې آب دی

هسکې غاړې ته دې هېڅه صراحی ده
ستر قامت و ته دې سروې څه حساب دی

پټه گفتار کښې نغمه زاره، وزن داره
بلبلان دې هر یو غږ لره بې تاب دی

ځمې وروځې، لک بانه دې؛ لیندې، غشی
چې سینې د مئینانو پټه ځواب دی

بارانونه پرې د اوبنکو بلا ووری
ارمانونه د زړه سیمه کښې شاداب دی

مَسْت خراب دې چې د سترگو په صهبا دے.
 هغه کله په صواب او په خطا دے
 تورې زلفې دې حاوی په گوره شپه دی
 سپین جبین دې مُقدم په رونی سبا دے
 هغه سترگې چې تر زلفو نیم گنبو شوې
 مازیگر مې اوس نیمگرے، نیمه خوا دے
 چې مې ووژنی او غېره پس ته راکا
 زما برخه چې قاتل مې مسیحا دے
 د یار یاد چې د مشال هسې بلېږی
 ډېره بڼه ده چې همرا مې رهنما دے
 لاعلاجہ رنخ د مینې که باله شی
 مگر دا چې یار هم درد دے، هم دوا دے
 د یو مخ د پاره سل مخونه کېږی
 ستا د کلی سپی، سرے زما اشنا دے

د زړه زخم ئې خیرلو ته ځان جوړ کړه
 شیرین یار و ته اشنا ئې په خدا دے

ستا دَ زلفو پٽه سودا مٺي ژوند حساب دے
ستا دَ مخ پٽه عبارت مٺي جوڙ نصاب دے

ستا دَ زني تھڪي خال وٽه پسخپري
خو نيلم ڪه جوھري خخه ناياب دے

تر سرو شونڊو، سره رخسارو دٺي شرمپري
لاله گل دے، ڪه غانٽيول او ڪه گلاب دے

لڪه سترگي دٺي پٽه خون ڪنبي مڙني دي
دغه هسي ڪوم بنڪاري او ڪوم قصاب دے

دَ باڻه غشو ته واغستوه تھڪي
تمام شوه دَ گائلو زرونو تاب دے

مخ روني دَ ڪومي شپي وه شيرين ياره!
چي ورك ڪري ئي له سترگو زما خواب دے

خال پڻه زنه، پڻه رخسار چي لڙ او بر ږدي
 داغ و ما ته پڻه زرگي او پڻه خيگر ږدي
 هېڅ يو دم مې ستا پڻه زلفو اثر نه کا
 گڼي مار هم اخر کڙبنه باندي سر ږدي
 ستا د سترگو تور جادو يم عاجز کړي
 راته کډه هر کمال او هر هنر ږدي
 دلداري د خودداري پڻه قيمت نه شي
 څوک به وډي خپل پتکي بل ته پڻه سر ږدي
 هېڅ بها د رڼي اوښکي د آب نېشته
 څوک به څه ورته پڻه قدر دُر گوهر ږدي
 ستا د شونډو پڻه بدل به ئي وانخلم
 څوک مې وړاندي کڻ جامونه د کوثر ږدي
 د لېلا د زلفو باد دے بيا رالوتے
 بنجاري به پڻه کوم گټ کڼي اوس عنبر ږدي

د آشنا د در طواف مې پڼي کړي شلې
 خدای گواه کڻ لا پڻه ځای مې د نوکر ږدي

یو سکوت دے، خاموشی ده
 بې رُخی ده، بې ارزی ده
 پۀ مئېنو سنگ باری ده
 دومره زیاته رسوائی ده
 ستا د نوم پۀ تذکره هُم
 لگېدلې پابندی ده
 هره لاره کبې مقتل دے
 د سرونو ارزانی ده
 پۀ کوڅه کوڅه زندان دے
 څۀ اسیره زندگی ده
 غلامی خو ترې نه زر ده
 د مریانو بندگی ده

چپې مئېن پۀ زر او زن شی
 ترې نه پاتې سربازی ده

دَ اَلْفَت پَہ ہر یو راز او بنا زدہ دے
چہی دَ سترگو پَہ رموز او حیا زدہ دے

پَہ اغاز دَ کوم سبا خنگہ بیا زدہ دے
پَہ انجام دَ ہر پروں ئی چہی نازدہ دے

ہغہ کلہ محبت او اشنا زدہ دے
چہی ہر چرہی پَہ خیل خان او انا زدہ دے

ستا تسبی دہی شہخہ! تا تہ مبارک وی
زما کلہ کوم یو کار دَ ریا زدہ دے

زرہ مہی بند پَہ ہرہ غتہ شو دَ زلفو
خہ دا ہسی تور جادو دَ لہلا زدہ دے

شیرین یار پرہنہ مُشکی خالونہ پہری
دہر دَ اوبنکو پنبستنو پَہ بہا زدہ دے

چي دَ بِنِڪَلو تِڪانِه ده
 نو دَ زِپُونو اَسْتانِه ده
 ستا دَ سترگو لَه نظره
 داغ مِپي زِرَه تِه نذرانِه ده
 نَه زَه درشم، نَه تَه راشي
 دغه خنگه يارانِه ده
 هر سبا او هر بېگا دي
 نوې نوې بهانِه ده
 ستا دَ سترگو پَه هر رپ کنبِي
 بِيَلَه بِيَلَه زمانِه ده
 دَ اسمان دَ تندرُونو
 ولي تل يو نَبانِه ده

شيرين ياره! كه پوهېږي
 هر غزل مِپي ترانِه ده

خلاص دَ زلفو ئي زندان شي
 ڊپر مشكل به مو اسان شي
 خور زما آه و فغان شي
 خو به ٽول همه افغان شي
 بلبلان ئي پڻه نارو دي
 ستون بهار به تر بستان شي
 لڻه جامي دي بهر نه شي
 خو مي قتل هر ارمان شي
 دَ ايفا ساعت به راوري
 وخت پڻه ما به مهربان شي
 ورك پڻه لارو کښي دَ زلفو
 دَ فکرونو هر کاروان شي
 ما ئي سترگو کښي خان وليد
 دريغه! خپله اوس گويان شي

اوږدو زلفو ته منسوب وي
 دراز ځکه مي بيان شي

راستنه هسي ايام شي
 دَ محفل هغه هنگام شي
 دَ ساقی پښه لاس کښي جام شي
 دَ سيند غاړه کښي ماښام شي
 پښه مضراب دَ خپل رباب ئي
 دَ مطرب هنر تمام شي
 دَ سپرلي مَسته هوا کښي
 روڼه شپه "ماه تمام" شي
 هر اشنا و ته پښه څنگ کښي
 ښکلې ښکلې گل اندام شي
 پښه نغمو او پښه رپلو کښي
 يو اتڼ شي، جام پښه جام شي
 يو مستي وي، بې خودي وي
 دَ روزگار فکرونه خام شي

دې جنت جنت ماحول کښي
 هسي ژوند راته انعام شي

پئے چا کله دومره نگران یم
 لکه گل دَ بیابان یم
 هر یو جبر ته اسان یم
 هر یو غم ته دے نبنان یم
 تل وتلے لے خپل خان یم
 لکه بوی دَ گل پُرشان یم
 دَ کاروان خاپونه وُران دی
 مگر بیا هُم زه روان یم
 معرکه دَ محبت کنبی
 پئے خپل خان باندی تاوان یم
 پئے حساب لکه دَ مری
 نه پئے درد نه پئے درمان یم
 هر احساس پئے غور و گون دے
 پئے خپل غر باندی پُنبمان یم

دَ وخت هر گوزار دَ پلک دے
 مگر کلک لکه سندان یم

هغه سپرلے ستا دَ نظر لتیوم
 چي سمه، غر دَ لر او بر لتیوم
 ستا دَ وصال هغه خبر لتیوم
 کله بولان، کله خَبر لتیوم
 دَ مخ او زلفو دَ نسبت پء مینه
 چرتہ سایہ او چرتہ نمر لتیوم
 ستا دَ کاکل غتہ مې نء شوه پء لاس
 پسې کء ترې دَ تور غر لتیوم
 دَ یار دَ مخ دَ سرء او سپین پء قدر
 تا ته وې چا؟ چي سیم او زر لتیوم
 تل پء دَرک دَ وُرک اشنا دَ کوخې
 دَ یو گدا هسې هر دَر لتیوم
 لا دَ کوم درد بسترگې ورغلې نء دی
 دَ زړء زخمونه برابر لتیوم

یو شیرین یار مې وی ”هم سر“ دَ عصر
 پسې هر خپل او هر تیر لتیوم

۲۲-۳-۲۰۰۳

پۛ خپل آب باندې پوره دہ
 زما اوبنکۛ پښتنہ دہ
 گتہ ہغہ یو درنہ دہ
 چې پۛ خای باندې پرتہ دہ
 دَ تا ناز لره کاکل دے
 زما ویار لره شملہ دہ
 دا دې شونډې ہسې رپړدی
 کۛ خطا دې بہانہ، دہ
 ستا پۛ سترگو کښې ځلېږم
 خومره بنکلی تماشہ دہ
 خو واعظ دَ بنار حاکم دے
 بنہ ابادہ مېکدہ دہ
 شېخ ھم ناست دَ ځم پۛ څنگ کښې
 ھم مې گوت دے، ھم توبہ دہ
 خۛ بنۛ شعر دے شیرین یارہ!
 ھم غزل ھم ترانہ دہ

خوک دې زلفې خوک مژگان دی
 پښتانه راباندې گران دی
 په صدف کښې د لېمۍ دې
 خو گوهر مگر د شان دی
 ستا د سترگو آئینه کښې
 دېر عکسونه خو حېران دی
 اجزا نور هم د بنائست ئې
 خو دوه غوره تر عنوان دی
 چې د بخت په طمع نه دی
 پرې وختونه مهربان دی
 دا بې حسه مړه ځانونه
 څه په درد څه په درمان دی
 روز و شب ئې مخ او زلفې
 په زمان څه په مکان دی

د دې اوبښکو سمندر کښې
 علامې د غټ طوفان دی

دَ یار یاد کَہ زورور دے
 غم ئی لا ترې نازپرور دے
 لرې نہ دہ چہ یار راشی
 کَہ دے لرې دَ زرہ ور دے
 ستا دَ مخ، زلفو پَہ نوم مہ
 ہر شوقدر او اختر دے
 ما حای کرمے دَ زرہ کور کنبی
 ستا ہر خبل او ہر تہر دے
 سیے دَ کلی دے و ما تہ
 لہ سہی پردی؛ بہتر دے
 پنبی مہ شلی، سترگی تپی
 را پَہ سر سترے سفر دے
 چیلم مات دے، حجرہ رنگہ
 خوشے بام دے، شار ئی دردے

اباد کرمے پَہ یادونو
 شیرین یار دَ زرہ کنہر دے

تل زما دغه دُعا شی
 ستا نظر دې مسیحا شی
 خوا ئې ډکه په هوا شی
 چې ئې طمع له مُلا شی
 زما مینه بس په تا شی
 په سامره او که په غلا شی
 زره په دود د سپلنی دے
 ستا په حُسن به فدا شی
 همدردان په نامه ډپر وی
 خو یو خوک پکښې دوا شی
 چې دې سترگې سمندر شوې
 حان د چا نه به سپوا شی
 خود غرضی د خنګل اور دے
 په خشاک نه په گیا شی

ژوند به ټول تراخه زائل کا
 شیرین یار به مې پخلا شی

کٔ پٔ دَمَ اَو پٔ دُعا شی
 نو خپل درد به مې دوا شی
 دا سپېڅلې لېوتتوب مې
 هم همراه هُم راهنما شی
 چې زما لٔ سترگو پریوځی
 دا گوهر دې واړه ستا شی
 پٔ وعده دَ مخ او زلفو
 هُم سبا شی هُم بېگا شی
 یار مې هله پښتون بولی
 کٔ پښتنې له مې راشی
 وفادار کٔ جفاکار دے
 خو بس دا چې یار زما شی
 دَ زړه حال به مې څرگند کا
 کٔ دا سترگې مې گویا شی

دې خپلونو دې تپو کښې
 شیرین یار به یو پېدا شی

اضطراب او د سکون خبرې کېږي
 د وصال او د بېلتون خبرې کېږي
 يا د زلفو د شبخون خبرې کېږي
 يا د سترگو د افسون خبرې کېږي
 د يارانو د تړون خبرې کېږي
 د پښتو او د پښتون خبرې کېږي
 ځان له ځانه شي بېرون خبرې کېږي
 په درون د زړه چاودون خبرې کېږي
 هره ژبه باندې ستا د مخ سرڅي شي
 چې زما د ځيگرخون خبرې کېږي
 په بېديا او ابادۍ کېږي تر يارانو
 د لېلا او د مجنون خبرې کېږي
 هر بېگا لره دستور وي د پښو لاندې
 هر سبا د بل قانون خبرې کېږي

شيرين يار دې "نن" زړه ور دې مرکې ته
 ولې دا که د "پرون" خبرې کېږي

دَ مهتاب هسي رنا دے زما يار
لکه آب غندي صفا دے زما يار

چي يو درد دے، يو دوا دے زما يار
هُم قاتل هُم مسيحا دے زما يار

لکه سپورے مي همرا دے زما يار
تل زما پء اقتدا دے زما يار

دغه هومره مي تر خوا دے زما يار
هُم مي تن دے هُم مي سا دے زما يار

هغه رون چي پء وينا دے زما يار
سپين پء زره باندي ربتيا دے زما يار

هم کلام او هم نوا دے زما يار
شيرين ياره! بنه پخلا دے زما يار

لکھ گُل ئی نِزاکت دے
 لکھ سروی ئی قامت دے
 بنہ ئی وِرم، بنہ ئی شکل
 چہی ہُم گُل دے ہُم نگہت دے
 خط او خال دَ مخ ابرو ئی
 اطاعت، ہُم بغاوت دے
 زما روح دے زما خان دے
 ہُم مفہوم، ہُم عبارت دے
 یو مستی دہ، یو حیا دہ
 ہُم شراب او ہُم حرمت دے
 سربکف گُل دَ لالہ دے
 مرگ دَ ژوند ئی ہُم ساعت دے
 دغہ ہسی دُردانی تہ
 دَ سرونو خہ قیمت دے

خیالی یار مہی شیرین یارہ!
 مجموعہ دَ ہر صفت دے

دا يو څه رنگ له نگار دے
 چي مي يار دے که اغيار دے
 بنه دا ستا د زلفو تار دے
 انتشار دے، هم قرار دے
 دا څو اوبنکي پښتني دي
 بنه معيار دے، که مقدار دے
 قافله د ژوند روانه
 مگر خلاص ئي اوس مهار دے
 زما زړه يو سپلني دے
 د تا حسن سور انگار دے
 په مونږ ووري تندرونه
 خلق وايي نوبهار دے

شيرين يار پسي کتلي
 ما هر در او هر ديار دے

شرک دَ زلفو کنبی فنا شم
 رپ دَ سترگو کنبی پیدا شم
 لکه اوبنکه پء معنا شم
 چي دا هومره بي نوا شم
 خدای مې نه کا دَ تا فکر
 سور پء آس چي دَ هوا شم
 خدای مې نه کا دَ تا عهد
 چي قیامت باندي ایفا شم
 خدای مې نه کا دَ تا زلفي
 تسني و سني بي بنکلا شم
 خدای مې نه کا دَ تا سترگي
 چي ساعت ساعت اشنا شم
 یو مې خان دے یو ئي سپورے
 نور دَ چا پء اقتدا شم؟

خپل کالء وی شیرین یاره!
 یار ته سترگو کنبی گویا شم

ڪه بنائست ڪنبي غبريت و ۽
 خو بيا مينه ڪنبي غبرت و ۽
 دربغه! خه خو محبت و ۽
 يا بدل ڪنبي قوميت و ۽
 اطاعت ڪه بغاوت و ۽
 ستا په مخ دي عبارت و ۽
 ستا د سترگو مبخانو نه
 هر زيرو مازيگر ست و ۽
 د خو اوبنکو ملغرو
 لڙ د چا خه قيمت و ۽
 خه به غم د هسي رنخ وو
 ستا عادت د عيادت و ۽
 زما مينه، ستا په حسن
 اباد ڪله او محلت و ۽

مل چي نه شي ژوند د فڪر
 شيرين ياره! بيا قيامت و ۽

ما زده - چي زما شام او سحر تله
 تا زده - په کوم بام او په کوم در تله
 ما زده - چي مي زره په يو نظر تله
 تا زده - په خه چل او خه هنر تله
 خنگ نه زما خنگه ناز پرور تله
 بيا په خه خبره مرور تله
 ستا په مخ او زلفو چي دعوه لرم
 ما نه پرې کابل او پېښور تله
 ستا د اوږدو زلفو په تار شومې دے
 فکر مي له ما په لوي سفر تله
 بيا د بانو خنډ کښې راته ست هسې
 بيا مي غېږ په غېږه لر او بر تله
 غم دے؛ د بي کسه کوڅه ووهني
 خدائي شته! که په خوا د زورور تله

کله په دا زره مو زره وهله دے
 چرته له دي گتو مو دلبر تله

لپوتتوب کٺ مې شُهره شو
 ستا دَ حُسن حواله شو
 دا سپېخُلے تفکر مې
 خپل نظر لره ډيوه شو
 دَ مرام پټه خوشې لار مې
 دَ حان سپورے بدرگه شو
 هر احساس مې خنک پټه خنک دے
 هر يو فکر راسره شو
 پښه نېولے مازيگر مې
 دَ خپل مرگ پټه تماشه شو
 لپوتتوب مې ابدالی دے
 ستا غرور کٺ مرهټه شو

شيرين يار دې بلا سترے
 پټه سر خټه سنباله شو

خہ بہ پاتی دَ زرہ دم وی
 چہ ہر غم راتہ راسم وی
 ہر مٹن پہ زرہ گرم وی
 داغ دَ مینہ پپر پنہم وی
 چہ دَ زلفو روش دا دے
 نو بانہ بہ ئی کوم سم وی
 ورخ - واعظ زما ہمراز وی
 شپہ - ساقی زما ہمدم وی
 ور راپوری دَ توبہ وی
 دَ خمار خمونہ خم وی
 ستا نظر بہ تا پہ دک کا
 زما سترگو کنبہ کئ ضم وی
 ہم لارنود ہم لاروے یم
 خپل مہ پل او خپل قدم وی

شیرین یارہ! خہ وطن دے؟
 پہ بنہ کرہ ہم سرے گرم وی

هغه سترگو و ته بيا سترگي پء لار يم
پنبه نيولے مازيگر يم انتظار يم

داسي کله ناويسا او نااتبار يم
ياره! ډېره غريبي ده ځکه خوار يم

لاس مې ډک پء رڼو اوبنکو، صفا مينه
چې راغله ستا د حُسن پء بازار يم

پء مسکا لکه کلي چې شونډې سپري
گرهوان خيري د سحر هسي تار تار يم

ډکې سترگي سمندر يو د مستي دے
پکښي ډوب سره د خود او د اختيار يم

خط او خال، لب او رُخسار ئي پء لاس راغله
شيرين ياره! اوس همه بهار بهار يم

دَ یارانو محفل خور دے
 دَ سین غارِی ماہنام سپور دے
 شو پء ما ئی پورِی تور دے
 خو لء زلفو مِی زرء تور دے
 دغہ غم دَ کلی کور دے
 گنی خلاص مِی دَ زرء زور دے
 غم دَ یار او دَ دیار مِی
 دَ ژوندون پء اوپو سور دے
 پء دم خم دَ ژوند بہ خء وی
 چِی ئی تل لء بلہ پور دے
 شوک مئبن دِی سنگسار پری
 پء کوخہ کنبی دِی بیا شور دے
 یار بپگا لء خری سپری
 فکر اوس نہ مِی شب کور دے

اور دَ ہجر شیرین یارہ!
 لگبدلے کور پء کور دے

ڇو مٿين ديٰ فرزانہ دے
 ستا پءِ عشق کنبیٰ دیوانہ دے
 ستا نظر چيٰ مستانہ دے
 هر انداز ميٰ رندانہ دے
 ڇوڪ ديٰ ناست پءِ استانہ دے
 ڇوڪ ديٰ مست پءِ مبخانہ دے
 هر ارمان ميٰ صحرا کُله
 دَ هر جبر نَبانہ دے
 هر يو خيال ميٰ ترميٰ ترميٰ
 هر يو خال دانه دانه دے
 ستا پءِ سترگو کنبیٰ جانانہ!
 وينم عڪس ميٰ جانانہ دے

شيرين يار وَ تہ آشنا ييٰ
 حَبَف! چيٰ تا تہ بپگانہ دے

اور ئی پای نہ تر سر واخست
 گلستان می؛ نظر واخست
 هر سحر مو د صبا نه
 د گلونو خبر واخست
 یوسف مخی اشنا راغی
 سترگو بیتره نظر واخست
 ککی تورې سور خمار کنبی
 لاله داغ په تیر واخست
 پنبتنه اوبنکه وه توی شوه
 آب ترې در او گوهر واخست
 تا که زلفی بادؤلے
 چا به خه له عنبر واخست

هېخ پرواز د بلندی وو
 وخته! تا می وزر واخست

غم پڻه زړه ڪه د جانان شته
فکر هم يو د دوران شته

په دي للمو، غارو، پيڇڪو
لاه گلي د خپل شان شته

هر سپرلي ته تر لمني
كلڪه غٽه د خزان شته

بلبلان ئي سر شندل ڪا
لا حرمت د گلستان شته

بينجاري د سپرلي خه ڪا
د بنڪلا ئي ڊپر سامان شته

ستا د سترگو سمندر ڪنبي
وينم هسي يو طوفان شته

ستا دَ شونڊو پڻه مُسکا کڻي
هر يو درد لره درمان شته

بڻه ده زلفي دي خري کري
دَ خيال خانله اوس مکان شته

درسته شپه دي له ما يوره
بڻه ده ستا هم يو زمان شته

اسو پلو مي اوبنکي توي کري
دَ طوفان سره باران شته

ما هم زړه نه مي ”زړه لوي کړه“
دَ هر سُود سره تاوان شته

دَ ملت پَه اُفق ستورے دَ سبا یم
مرگ دَ لتھی اوبدې شپې لره پېدا یم

”روز و شب“ دَ لر او بر مې ”یکه خار“ کا
پَه قربان قربان دَ هغو همنا یم

خپل تیر دَ وخت گوزار و ته مخ نه کا
زه دَ هغه مجنونانو نه جدا یم

که پَه گُتو کنبې مې زر، متو کنبې زور وی
لوی حقدار دَ اوسنی وخت دَ لېلا یم

پَه حرمت چې دَ گلشن ئې خان فدا کره
زه دَ هغه بلبانو پَه ثنا یم

قومیت مې لکه ساه دَ محبت دے
تل پَه تنگ دَ خپل اشنا ترلے ملا یم

تضمین پء شعر د رحمان بابا

شعر پء ژړا مې د خپل یار دیدن حاصل کړه
د شبنم پء خپر د گل سره یکتا یم

درسته شپه لکه د پرځې پء ژړا یم
بیا سحر ځکه د گل پء مخ خلا یم

داسې مه گڼه؛ چې څنگ کښې به د چا یم
گڼې زه له خپله خانه څنگ جدا یم

نء څه پوی دې پء سبا او نء بېگا یم
بیا هم بنه دې له وعدې یم چې گویا یم

اورکې غنډې له خپل وجود رڼا یم
هم پء خپله لاروے هم راهنما یم

معرکه د محبت کښې پء ویسا یم
پء رینې رینې خادر ترلے ملا یم

دا زما دَ پاڪي وينِي تقدس دے
پہ ہر حال کبسي چي دي ستايم، وايم، ستايم

دا زما دَ لہوني ميني جذبہ دہ
چي قضا لره مي بيائي؛ هُم رضا يم

دا زما دَ پښتني فکر غبرت دے
سر دَ دار باندي تپہ يم پۀ نڅا يم

تفکر مي څنگ پۀ څنگ دے تر احساسہ
لہ خپل ځانہ څخہ درد اوهم دوا يم

هغه تہ يي؛ کور و کر پۀ لر او بر يي
دغه زہ يم؛ چي پۀ ارض نہ پۀ سما يم

دَ نظر دَ پيماني معيار دي هومره!
پۀ دا يو ساعت اعلا يم، هم ادنا يم

ستا دَ سترگو بحر څو پۀ انتشار دے
زہ هُم عکس غندي لہ ځانہ مي سبوا يم

دَ گُل شونڊې تخنؤمه بوی تری نغارم
په گُلشن باندې ورگله باد دَ سبا یم

دَ ”رحمان“ او دَ ”خوشحال“ سایې تکبیر کره
مقتدیانو کنبې یو زه مگر شنوا یم

دَ مرام په خوشې لاره مې دا یون دے
چې هُم سورے مې همرا دے هُم تنها یم

دَ مرام پښه خوشې لاره يک تنها تلو
 داسې تل هم بې همرا او بې امسا تلو
 دا هم بڼه ده چې مو سورے د خان مل وو
 مونږ قائل د پرمختگ کله پښه شا تلو؟
 د بلا کومى ته خه وى د چا فهم
 چې د فکر پښه جلب کښې به بيا بيا تلو
 کوم جواز د گيلې نه وو؛ وخت او بخت نه
 مونږه خپله مگر خلې ته د قضا تلو
 مونږ د مينې لپونو له بنائېدل دا
 چې مقتل ته دې پښه ناز او پښه خدا تلو
 چې ليلا د وخت؛ اُلفت پښه زر او زور کره
 د مجنون غنډې بيا کله پښه بېديا تلو

وحشتونه گورېدل به شيرين ياره!
 خو پښه سترگو د شعور خنې رڼا تلو

خپل نظر لره رڼا يم
خپل پرهر لره دوا يم

زه هم غږ يو د جرس خو
غوږ د مړو له پيدا يم

خوک مې خه له زړه چاودون زده
لکه گل چې په خدا يم

سر د دار باندي هم ياره!
په تپه يم په نخا يم

ته غټې هسې خورپرې
زه وږمه يو د صبا يم

ته د گل غندي خندپرې
زه بلبل يو په ثنا يم

ستا د مینې بڼه جذبہ ده
په قضا خپله رضا یم

ایله دومره قدر وایم
ته زما یې او زه ستا یم

خوړې زلفې دې خړې کا
زه تر خو به په سودا یم

په دا هومره بې قدری کښې
لکه پرڅه په ژړا یم

ډېر که ما ته په دغا یې
تل هم تا ته په دعا یم

له پخوا دې خوا په خوا یم
لکه سورے دې همرا یم

د پښتو خاورې روزلے
شیرین یاره! ټول وفا یم

خود وتلے لے شعور یم
چې درغلے پے دستور یم

دَ بائے لے حَمبا زده کره
سر تر پایه ولې چور یم

پے یوه مُسکا رغېرم
هغه مرگی حال رنخور یم

خار دَ تا دَ نوم دَ تور نه
پے جهان کښې مشهور یم

چې پرې نوم دَ پښتنې دے
پے دا اوبښکه هُم مغرور یم

یار کلام، کاتے پېرزو کری
دوب سرود او پے سرور یم

خو دا اوبنکه مي سره ده
 په بارخو خو دي خوله ده
 اوس د زلفو په هر تار کښي
 ستري فکر له جوته ده
 خوب او خيال کښي سکون چرته
 چې ئي زړه کښي هنگامه ده
 سر دي نه وي خو دستار وي
 زمونږ دغه الميه ده
 د جرس په غږ شه پورته
 گڼي تلوني قافله ده
 ستا د نوم په تور مي وژني
 قضيه خو بهانه ده
 څه! مُنصف د بنار ته وايه!
 بيا د وخت هم فېصله ده

شيرين يار ترې څه جار ووځي
 د يار مينه يو نشه ده

لڪه دَ پرڇي وڙپدلے نه شي
دَ گل رخسار ته رسپدلے نه شي

يو شل احساس ئي پارپدلے نه شي
اوده جذبہ ئي رقبدلے نه شي

زہ يو وڙمه یم دَ صبا، الوحم
تہ ئي نگهت؛ خو گدپدلے نه شي

دا دَ هجران لہ تاوه خنگه ڙاڙي؟
پہ خپلو اوبنڪو لامپدلے نه شي

نن خو دي ڊڪي سترگي سرې ولپدي
حيف دے! چي اوس هم گرمپدلے نه شي

پام پسرليه! چي تڪليف ونه ڪري
پہ سمه، غر چي غورپدلے نه شي

نہ پء ما او نہ پء تا یم
د ربتیاؤ ہمنوا یم

خان، جہان و تہ پء شا یم
ستا د مخ پء تماشا یم

مخ اجل تہ لء پخوا یم
چہ مدام ترلے ملا یم

پء ہغہ بہ دہ منل وی
چہ د خہ سرہ اشنا یم

د دربار لء سوری لرہ
د معروض خخہ گویا یم

ہرہ اوبنکہ مہ دیوہ شی
حکہ شپہ کنبہ پء ژرا یم

دَ صحرا دَ هر يو گُل سورے دَ سر شی
 درېغه! سور کۀ دومره لوی مې دَ خادر شی
 راپېدا دې هسې بيا شام او سحر شی
 همناو چې مې کابل او پېښور شی
 بلبلان به دَ گُلشن مې سيالی وکا
 لۀ دې سوزه دَ شپون کۀ مې خبر شی
 دَ جهان سيالی پۀ خای ده دَ سيالانو
 خدای دې نۀ کا خوک لۀ غمه کور و کر شی
 شهابی نسترگو ته وړاندې کړه لاسونه
 نه چې جوړ دَ زړۀ لۀ کوره مې کنډر شی
 کوم جواز دَ کومې خوا نه ئې راوړے
 يو ساعت کښې باڼۀ برند بل کښې اوتر شی
 دَ خيا نه دَ اسمان ستوری مخ پت کا
 چې سحر ئې ستا دَ مخ پۀ خا! نظر شی

شیرین یار به ئې تل زلفو ته پۀ تار وی
 خۀ پۀ دا کۀ دَ بلا تر کومی ور شی

دَ اغيار لره اغيار يه
 دَ يارانو سره يار يه
 کله عقل ته په لار يه
 کله زړه سره همکار يه
 ډيوه بله کا دَ اوښکو
 په شپه زلفو ته بېدار يه
 که ئې گل دَ څڼو نه شي
 خبر دے خال ئې دَ رخسار يه
 نور که لاس دې نه بر کېږي
 نو بس بڼه لره اظهار يه
 دَ رڼا په طلب گرځه
 دَ تيارو څخه کنار يه
 په تکل دَ خپل مرام دې
 لکه سيند يو ناقرار يه

دَ سينگار فکر دې وړے
 په ملا تر دَ شيرين يار يه

دَ غل نوم دلته سرکار دے
 چہی مُنصف ئی طرف دار دے
 مرگ دَ گُل ورتہ خہ کار دے
 چہی مالیار ئی صلاکار دے
 وینو زوو باندی پایی
 محافظ مگر خون خوار دے
 خپلہ مینہ ما تہ اور دہ
 خپل بنائست تا تہ انگار دے
 ضمیر ہُم دلہی خرخہپی
 ستا دَ بنار گرم بازار دے
 پہ خپل سوری اوس ویرپرم
 ہر سرے دَ وخت پہ خار دے
 ستا لہ کلی کدہ وڑے
 ستا یو یاد مہی "یارِ غار" دے

ستا پہ تنگ باندی بہ وُمری
 ستا یو داسی شیرین یار دے

خوند دَ مازیگر او سحر چرتہ دے
ستا دَ مخ او سترگو اثر چرتہ دے
لاڙی دَ بانہ؛ خوکی دے پُخے شوے
داسے مے اوس سود دَ تیر چرتہ دے
ستا دَ زلفو ول نہ چے خان اوباسو
مونڙ خخہ دا چل او هنر چرتہ دے
غُخ مے دَ احساس دَ زرگی سر خودے
ستا دَ خوڙ دَ سترگو نظر چرتہ دے
رابہ شی قاصد دغہ بہ ہم وشی
مونڙ لہ پے زرہ پورے "خبر" چرتہ دے
سپینو ئی لہ تورہ خلا وُموندہ
خال زما لہ خیالہ بھر چرتہ دے
مخ چے پے تورتم کنبی دَ شپے وُوینی
دا اهلِ نظر دَ دهر چرتہ دے

ڊپر تراخہ دَ ژوند ئی زائل کپی دی
دے لہ شیرین یارہ خبر چرتہ دے

دې انصاف ستا د "قانون ته"
 چي ساتون وايي شبخون ته
 ورخ دې ضم کرله په شپه کبسي
 تا جدت ورکړه بدلون ته
 د درد خريکه ده خورپړي
 د زرگي نه مې لرمون ته
 خپلي سرې سترگي دې کسه
 يا مې گوره زړه گلگون ته
 غم د تا که مې لږ پرېږدي
 زړه مې ډېر کېږي ژوندون ته
 د سبا احوال به راوړي
 "نن" دې ولېږه "پرون" ته
 انتها د تغافل دې
 لاره جوړه کا پاخون ته

ما نه ياد به دې يونه سي
 زور به وښاييم بېلتون ته

چي کاتہ دې ھومرہ نور شی
 زر دہ سر بہ مې دا پور شی
 ترمې اوبنکې نو ھم بنې دی
 دَ زرہ زخم بہ تھکور شی
 خو چي خوالہ مې را نہ شی
 خہ بہ مې دَ بھلتون اور شی
 پئ لوگی لوگی ماحول کبني
 بنکلی سپين مخونہ تور شی
 دَ لوگو دکې کولې
 سپين محل تہ دې پھور شی
 دَ دنيا پئ ميو مستہ!
 وايہ! جام کہ دې نسکور شی
 دا دَ زرہ قيصہ اوردہ دہ
 خو پئ سا او لږ پئ کور شی

خدای دې نہ کا شیرين يارہ!
 شوق تہ خلاص مې دَ زرہ زور شی

ستا دَ وعدې غُندي اوپره خبره
 خدای دې زما نَه کا کچه خبره
 پَه زړه مودو نه وه پرته خبره
 مگر چې خلی ته نَه راتله خبره
 زړه به دې غت وی؛ خو دَ تینگی نَه وو
 گنی دَ "خلی" وه یو ذره خبره
 دَ نوی وخت دَ تقاضې پَه خاطر
 باید چې یاده شی زړه خبره
 زړه به مې ډک وو؛ چې دَ سترگونه مې
 لکه دَ اوبنکې خڅېده خبره
 باد دَ نسیم ته زلفې خپله نیسې
 تور ئې پَه ما چې؛ شوه شهره خبره
 پرې ته مې ونه وپیل وړه خبره
 خفه شوې دومره پَه وړه خبره

بیا شیرین یار له خدایه خه غواړی نور
 چې کوته یار هم کړی گره خبره

هغه ډکه دَ وسواس شپه مې سبا کړه
دغه چپه خله وعده دې اوس گویا کړه

ما دَ زړه زخمونه وُ سپړل سحر ته
ته اوس شونډې دَ صبا په وږمه وا کړه

ستا دَ تورو زلفو تور مې په سر واخست
خان پسې مې دَ دنیا هره بلا کړه

دَ زړه لوبښې چې شی مات کله رغېږي
خه! بدل مې دَ ویسا چرته پېدا کړه

دَ هر در او دَ دیوار وَ مونږ ته سترگې
پت په خوب دَ پېشمنی کښې دې زړه راکړه

شیرین یار دې هم اسیر دَ گورو زلفو
مخ روڼی ورته منسوب دَ یو بېگا کړه

بهانه کٺ دې پخه شی
 نو وعده به دې کچه شی
 اور دې پورې په شمله شی
 چې گربوان دې پرې بڙه شی
 تخیل به له ما زده شی
 کٺ خو ورځې راسره شی
 د جفا انتها څه کا
 حوصله چې پښتنه شی
 اوپره سترگو ته دې وایه!
 داسې کله یارانه شی؟
 یاد دې غلے غلے راشی
 شپه چې دمه شی پخه شی
 جنگ کښې سترگې مخامخ کا
 چې خپل عکس خو مې پره شی

اسوېلو و ته مې خاندۀ!
 د چا خوا خو به سره شی

ما دې ڪاڪل هسي ٿار ٿار وُلِيدَ
 تا مې پڻه خاورو ڪنبي دستار وُلِيدَ
 نه دې ما اوبنڪه ڪنبي ٽينگار وُلِيدَ
 نه مې تا سترگو ڪنبي قرار وُلِيدَ
 هپخ ده يو اوبنڪي ته مايه دَ حُسن
 چا؟ دَ دې بحر انتشار وُلِيدَ
 اخلي مې غبر دَ پلوشو ڪنبي نظر
 ما پڻه شفقت هُم جفاڪار وُلِيدَ
 اوس به ٽپه دَ خپلواڪي مې آوري
 ما دې رسي اَو سر دَ دار وُلِيدَ
 ڊپرہ چرچه ده دَ ساقی دَ ميو
 دَ وخت واعظ مو پسي خوار وُلِيدَ

پڻه پڻتنه لَپلا ئي زبرے وُڪري
 چا ڪڻه يو هغه شيرين يار وُلِيدَ

چې لہ وخته ناخبر یې
دومره ولې زورور یې

نہ پۀ سمہ، نہ پۀ غر یې
دغہ ہسې کور او کر یې

کہ پۀ خوب ئې وصل مومی
گنہ بیا ہم بختور یې

خہ سبا دے، خہ بېگا دے
نہ احوالہ بنہ خبر یې

خلہ پۀ خیال کنې ہم کہ درکا
پہ بدل دَ زرہ کنې سر یې

بیا خہ غم دے شیرین یارہ!
کہ خیل عصر تہ "ہم سر" یې

ستا دَ کلی بنہ احوال دے
 چہ زوال پکنہی کمال دے
 ہر شبخون پکنہی ساتون شی
 چہ بدلون پہ خو اشکال دے
 مالی یار دَ دوہ ڍالرو
 باغ دَ نوم پورہ سنبال دے
 ہر یو گل تہ پیداوخت کنبہی
 دَ خپل قتل استقبال دے
 مُلا مست پہ مئیو گرخی
 ہہر ئی وارہ قیل و قال دے
 ماتونکے دَ ہر لونہی
 پہ دا خان خپلہ کلال دے
 غم ہم ڍہر دَ ہغہ ژوی
 چہ دَ مری پہ مثال دے

ستا وعدہ لہ مرگہ تہرہ
 شیرین یار مگر اتال دے

ستا هغه نظر به وی
 نور نه ډک سحر به وی

بیا دې مخ او سترگو کښې
 رنگ به وی اثر به وی

زلفې چې بادېری دې
 بوی د گل اوتر به وی

ستا لېونې زړه په تا
 هسې زورور به وی

زړه لکه ماشوم زما
 لاڅه ناخبر به وی

شپې به د شوقدر وی
 ورځې د اختر به وی

ما پء خوب کنبې ستا د وصل امکان وُلید
 گڼه چا پء دا زمان کنبې مکان وُلید
 څنگ عدم مې خپل وجود ته حېران وُلید
 چې دا ستا د سترگو تور کنبې مې ځان وُلید
 د سیالاتو د سیالی مې ارمان وُلید
 لکه گل مې پء صحرا کنبې خندان وُلید
 د خپل مخ لء ابادیه دې زړه لوی شی
 بارې تا که مې د اوبنکو باران وُلید
 د مگس او د گرگس خواری شوې پېښې
 ما بورا او عندلیب پء فغان وُلید
 دم، قدم لره مې هم خپله اختیار کا
 د زړه کور کنبې مې یو هغه مهمان وُلید
 اوس د زړه د آب و تاب قدر پء چا دے
 چې ستا نور ئې د حرم پء دالان وُلید

شیرین یار دې چې د پت پء ډېری ناست دے
 ما د دهر پء یارانو کنبې خان وُلید

”روز و شب“ به دې بيان كړم
 ”مخ او زلف“ به دې عيان كړم
 ځان د تا كۀ تا د ځان كړم
 ډېرې مينې دې حيران كړم
 ورك په ذات كښې دې زۀ دومره
 اوس په تا د ځان گمان كړم
 ”زۀ“ چې ورك شى پاتې ته شى
 دغه سوال به دې آسان كړم
 آب د اوبښكې زيات له حسنه
 نور به څۀ قدر، سامان كړم
 دا بازار د دُنياگۍ دے
 زۀ په ځان ئې هم ارزان كړم
 د نېټو په تسلسل كښې
 ډېر دې ځان ته بې زبان كړم

زه به خه وينمه چري د چا سترگي
 دا چي کسو کبني مي عکس دي د تا سترگي
 يو مي روني په وحشت د بيگا سترگي
 بل مي پتي په بي نوره سبا سترگي
 تيري کله؟ تري په نوم د رينا آخلم
 راغي وخت؛ حکه اوباسي له ما سترگي
 د يارانو د ياري مي خه روداد دے
 نا آشنا کري يوي پبني؛ آشنا سترگي
 غم د هجر مي د زره په خونه پرپوت
 زما اوچي شوي په دپره ژرا سترگي
 چي د زلفو په سايه د خوب هوس وي
 خوک ئي خه ويني په خنگ د بلا سترگي
 په سينه کبني مي بنکاله د زرگي نشته
 خنگ حيا کبني آموخته شوي په غلا سترگي

چاپيريال که د غرض په دورو خري دے
 شيرين ياره! خو د زره مي رينا سترگي

لار کنبی دَ مقتل کَ اودر پدلے یم
خَ به تر مرامه رسپدلے یم

ستا پَ گُل رخسار چَ خلدلے یم
تل لکه دَ پرخَ ژرپدلے یم

ستا چَ دَ کاکل خری سمسوره ده
دا لکه سپرلے زَ غورپدلے یم

ستا دَ ژوند فضا چَ معطره ده
دا لکه نگهت زَ رقصدلے یم

شپے ته دَ سبا دَ ستوری خُل وینم
کله دَ وحشت نه بورپدلے یم

داسی کوم جرس تیر وهلے شی
زَ لکه پاخون ته غرپدلے یم

دَ خزان دَ آمد گُوکي پَ بهار کڙي
 دَ چمن دَ بُلبلانو زڙه آزار کڙي
 دَ کمال دَ انتها پَ سر زوال دے
 خو به گرم دِي دَ جبر دا بازار کڙي
 ډپر ياران دَ تا مريان دِي بنه خبر يم
 نشته دا چي کله ما به ورکښي شمار کڙي
 هر مزدور زما دَ بنار بلا مجبور دے
 اوږدے، تگے آس به خلاص څه پَ کارزار کڙي
 څه! تپه دَ خپلواکي مې لا خوږه شوه
 اوس به څه دِي دا قفس او سر دَ دار کڙي
 دَ سبا دَ ستوري ځل به دِي زږه بل کا
 اے! چي ناز پَ تسلسل دَ شبِ تار کڙي

لږونے سپېلني گرخه اوس کوڅو کښي
 که پيدا پکښي يو هاغه شيرين يار کڙي

۲۷-۵-۲۰۰۵

دَ مرگ کوټه، کوټ لکھپت جبل-

عام و خاص و ته معلوم شوم
چې بېلتون کښې دې معدوم شوم

ته مې څه له لاسه ورکړې
ترسايې خپلې محروم شوم

مينه حُسن ته منسوب ده
چې دَ تا سره موسوم شوم

کتیوری له زانو غواړم
په لوی والی کښې ماشوم شوم

دَ عصمت حرمت دې پالم
له مستی ډېرې معصوم شوم

په وعده به دې غلېږم
ستا دَ خلې هسې که اوم شوم

چي فنا مي له نظر شوي
 داسي ورک په کوم "نظر" شوي
 که په "زه" دي زورور شوي
 بيا منم چي معتبر شوي
 څنگه څنگ کښي مي راتول وي
 خو چي لاري کور و کر شوي
 په گوگل کښي مي زړه رپردي
 ياره څه د زمي نمر شوي
 زه به اوبنکي نه زړه لوي کړم
 ته که خال نه لاس په سر شوي
 زه هر پير به د نگهت يم
 ته که نور نه ډک سحر شوي
 زه به هغسي دلدار شم
 ته که هغه رنگ دلبر شوي

له همکارو څخه لاري
 د خام خيالو همسفر شوي

خومره چي حبرانه ده
 هومره سرگردانه ده
 راخو شه! محفل وته
 خه قيصه روانه ده
 بيا ساقی بي پامه شوې
 دا خبره گرانه ده
 وژنی مې خو سترگو کښې
 ډېره خان اسانه ده
 اوس شوه کورينه د زړه
 ما چي وي؛ مهمانه ده
 دا پښتنه اوښکه ده
 ما ته بلا "گرانه" ده
 لا ئې سبتم زور وکړه
 ما به وي؛ ستومانه ده

خه زده؟ شيرين ياره! چي
 روغه ئې، که ورانه ده

پت پالم، وفا کؤم
 سود دَ زِرْهَ پَه تا کؤم
 دا خو دې پَه ننگ اولار
 مینه به دې بیا کؤم
 راغلم دې کوخې وته
 زه لتيون زما کؤم
 زِرْهَ مې چې زما نه شو
 اوس ويسا پَه چا کؤم
 نور له سحر خه وایم
 لا خو به خدا کؤم
 ستا پَه زلفو دم يمه
 دار خه دَ بلا کؤم
 زه دې ستا دوا شمه
 تل دغه دُعا کؤم

خار دَ زلفو تور نه دې
 اوس دَ خه پروا کؤم

خو لکه پخوا نہ شی
 لا به می همخوا نہ شی
 خو چہ می ہمرا نہ شی
 ہومرہ بہ آشنا نہ شی
 خہ گیلہ د بلہ دہ
 خیلہ خیل خہر خوا نہ شی
 دا ہغہ ماننام دے خو
 تہ بہ ہسی را نہ شی
 گورہ! زما سترگو تہ
 بل خوا بہ پیدا نہ شی
 اوبنکی پبنتنی گسہ!
 اوس بہ ہم پخلا نہ شی؟
 زرہ دی پرے پپرے دے
 خلی نہ دی پشا نہ شی

دا د شیرین یار کلے
 دلہ کبھی افشا نہ شی

هره کريکه به اذان کرم
 گوره شپه به په لپزان کرم
 شوق د عشق به مې د شان کرم
 هر خواهش به پرې قربان کرم
 ترمه اوښکه چې بهير شي
 تغافل به دې حېران کرم
 خم ماضی وټه مې گرخم
 بښپه نيولې چې دوران کرم
 ته خواره ايله لبان کړې
 زه رينبې رينبې گړپوان کرم
 همناو شه په محفل کښې
 چې په چغه "يا قربان" کرم
 د پخوا لکه خو راشه
 چې د زړه په ملک دې "خان" کرم

د کاکل ملک ئې تسخير دے
 خو که خان هغه افغان کرم

کڙ دڀ زړڙ دَ التفات شى
 بيا مڀ خيال دملاقات شى
 گرم مڀ صبر مگر نه دے
 خو دا جبر دڀ لڀ زيات شى
 دَ رُخسار سُرخى کڙ دا وى
 دَ ياقوت بازار به مات شى
 پڙ شين خال به دڀ وانخلم
 زمرد کڙ دَ سوات شى
 دا جذبہ دَ لڀوتتوب وى
 لکه غر غرور چڀ مات شى
 دا مُهم ابراهيمى دے
 مات به لات او هر منات شى
 زڙ لڙ تا چڀ مينه غوارم
 لکه تزڙ چڀ فرات شى

 لڙ دياره پسڀ وړک شه
 شيرين يار چڀ درته يات شى

ستا اوربل چي ڪرڻ زما نه دومره خور زڙڻ
 ما پيدا دَ زڙڻ پڻ زور ڪرڻ هومره نور زڙڻ
 دَ نظر پڻ پلوشو مڻ ڪرڻ ٽڪور زڙڻ
 ستا دوا ته مڻ مائل ڪرڻ ڊپر پڻ زور زڙڻ
 نور دڻ لاس دَ بيلتون نڀو؛ زغم تمام دڻ
 سوزوڻي به راله خو داسي پڻ اور زڙڻ
 ستا دَ زلفو سياهي چي به لا خڻ وي
 چي دڻ سپينو انگو ڪرڻ راله تور زڙڻ
 دَ جفا پرده پڻ جبر باندڻي خو ڪرڻ
 دا چي وڳنڊڻي مڻ خله نو ڪاندي شور زڙڻ
 دَ بلا لڻ سوري ڪله؟ مڻ وسواس دڻ
 مگر نه وي ڪله ڪله مڻ پڻ ڪور زڙڻ
 دَ حالاتو پڻ تورتم ڪنڀي نڀغ پڻ لار خي
 سترڻ سترڻ ڪڻ دڻ؛ نه دڻ لاشب ڪور زڙڻ

زڙڻ به خڻ پڻ ڪوم پراو ڪنڀي هغه در ڪا
 چا چي ڪرڻ ژوند مدام لڻ بل پڻ پور زڙڻ

خلی نه زما ئی خو اوبنکلی نه ده
 داغلی ژبه هومره غلی نه ده
 ما په اسره جذبہ وژلې نه ده
 ستا په خادر مې ملا تړلې نه ده
 په سر د دار د رسی ول مې گواه
 ما دې په سر سودا منلې نه ده
 ځکه مې کسی په نشتر اوباسی
 ما پلوشه د نور غندلې نه ده
 ورکړه اوس اوبنکې ته مې غېږ د بانو
 په عمر ټول چرته درغلی نه ده
 لا به قلم څوکه تېره گرځوم
 لاس ته راغلی خو "اوبنکلی" نه ده

ستا شیرین یار به په تا دروند و مې مگر
 دا زمانه د ټول او تلې نه ده

هله ما ته به همکار شي
 چي خاوند د خپل اختيار شي
 د حالاتو گرفت هېڅ دے
 خو که خلاص له خپل حصار شي
 د ادراک په نيلي سور شه
 چي زمان ته په رفتار شي
 خپل مرام به دې بڼي بڼکل کا
 که روان زما په لار شي
 آواره فکر مې خپل کره
 چي په بحر و بر آوار شي
 پسرله د خيال مې پور کره
 چي آباد لکه گلزار شي

ما د درد کريکه مې بانگ کره
 بايد! اوس خو چي بيدار شي

شوک چي لولپه نه شي
 خوا خو دي سره نه شي
 خومره نظر سپک دي کره
 نور له دي بنه نه شي
 خو نه شي محروم، مظلوم
 عدل به ئي زده نه شي
 گمه د حرص چي ده
 چري به پوره نه شي
 لا مي نظر سترے کره
 ستا به هم دمه نه شي
 جوړ دے د بنکلا وقار
 سترگي دي اوپره نه شي
 سم د هرکلي سره
 گوره! "مخه بنه" نه شي

خارا له پښتنی ستر
 خوب کښي هم بنکاره نه شي

تہ زما فکر او خیال زده
 زہ دې ھم زلفې او خال زده
 زہ منلے د اقدار یم
 تہ د سترگو مې هر سوال زده
 سیاہ خال نه دې معلوم کا
 د هر سوی زرگی حال زده
 ما چې سر د مینې تار کره
 کاش! که تا د وصل تال زده
 دا چې! لوبیے د زره مات شی
 رغاوے ئې کوم کلال زده
 وُلې رنگ دې هسې تبنستی
 دلې خلق ټول احوال زده

د ارمان خلی به خه کرم
 رسم، شوک؟ د شال، مشال زده

ما نه مې نظر دے ورک
 تا نه دې اثر دے ورک
 څوک له خپل کنډر دے ورک
 چا نه خپل دوتر دے ورک
 دا چنې، کوڅې خوشې
 اوس چې لوی تېر دے ورک
 چرته لوپتیه، پتیه
 چرته کنبې څادر دے ورک
 دلته که دستار ریښې
 هلته مگر سر دے ورک
 مړه ده د دلدار وضع
 ناز هم د دلبر دے ورک

زلفې په کابل فنا
 مخ په پېښور دے ورک

دريغه! يو په زړه ماښام
 ما ته خوږه په خوږه ماښام
 دا تياره تياره ماښام
 بيا سپره سپره ماښام
 نه هسي ډېوي بلې
 نه هغه راتله ماښام
 بيرته لوپته نه کا
 داسې بيا د خه ماښام
 تښتې انتظار نه مې
 دا دې هم لا ښه ماښام
 ستوري په اسمان خلی
 درومی چپه خوږه ماښام
 زړه ته لکې لو وایم
 هاو! که شی اوده ماښام

ستا د زلفو تور ووتنه
 شی اوبه اوبه ماښام

دَ درد و غم او اذیت قیصه ده
 زما قیصه دَ محبت قیصه ده
 لږ مې دَ اوښکو شور ته غوږ وڼیوه
 نظم کښې څنگ دَ بغاوت قیصه ده
 دَ شک او یاس له هره ټوکه خالی
 زما دَ عزم او جرأت قیصه ده
 ستا دَ زلفانو، بانه، خال په نوم مې
 دَ صبر، زغم، استقامت قیصه ده
 لاره کوڅه او په حجره ئې گورم
 ورکه دَ تنگ، پت او حرمت قیصه ده
 دَ زلفو تار په آئینه کښې کُسی
 خومره اوږده اوس دَ حیرت قیصه ده
 ستا په هر تال کښې انتشار انتشار
 زما هر تار کښې دَ وحدت قیصه ده

دَ شیرین یار دَ اسوېلو په ژبه
 وگوره خومره دَ حدت قیصه ده

نظم

خپله خاوره خپل قانون وے
په خپل واک کبسي موژوندون وے

بنديگي شوه د مريانو
مرگ دن نه په پرون وے

امن او بنکلا

دَ خزان قاصد پَه شا شی
دَ سپرلی قافلہ راشی

غانتولونہ، لالہ گلی
پَه دا پُولو، پتو بیا شی

اومہ خلہ غتی موسپری
نگھتونه پَه گپا شی

بوراکان ہسپ بنپری
بلبلان سر پَه ثنا شی

دَ وطن دا گُلستان مو
امن امن شی بنکلا شی

ازادی او وطن

دَ وطن نه چرتہ لرې
 دَ ظالم صیاد ولقہ کنبې
 یو مرغی دَ سیالو سیالہ
 وی راگبرہ پۂ پنجرہ کنبې

پۂ فضا کنبې چې سہل وینی
 نو الوت دَ وطن غواری
 پۂ خپل بن پسې پُرشانہ
 خپلې جالی پسې ژاری

ازادی کۂ لوی نعمت دے
 خپل وطن ہم یو جنت دے

اے دریغہ!

چہ پتکے دَ امامت وی
خو شملہ دَ شجاعت وی

دَ مطرب لہ دے ربابہ
یو نغمہ دَ بغاوت وی

دَ شپونکی لہ دے شپیلیہ!
بیا تپہ دَ حریت وی

وفادار کۛ جفاکار وی
خو یو یار پۛ ہر صورت وی

خیال مے باد تہ دَ وخت وایی
پستنه یو تہر ساعت وی

دا دُعا دَ حَجَرِي (دِپَرِي) پَءَ جَوَرِ پَدُو وُلِيكَلِي شَوِه

خدايه!

دا اوتاک مې گُلستان هسې ودان کړې
مگر دا چې ئې پَءَ عمر جاودان کړې

وسيله ئې دَ خُوږ زړونو دَ درمان کړې
مرتبہ ئې دَ جنت دَ سائبان کړې

سرچشمه ئې دَ نړۍ دَ امنيت کړې
عماريت دَ ملتونو ورحبران کړې

دمه خای چې دَ بادشاه هُم دَ گدا وی
شناخت ئې خاص و عام باندي عيان کړې

هر مېلمه او مسافر ته زړه فراخه
برکت ئې دومره زيات د دسترخوان كړې

د جرگو او مركو و احاطو له
يو مركز ئې د همه پښتونستان كړې

خو تيلي مې راتول كړې په خوارو دى
دغه جاله په امان له هر طوفان كړې

خوانی

دَ خوانی پیه حقله دَ درې پوهه شاعرانو نظر

غالب

بنه ساعت او روغ صورت وی
نو خوانی هم بادشاهی ده

خوشحال خټک

د بادشاه له پیری بنه ده
که خوانی د مصلی ده

رحمان مومند

چې خوانی کنبې تقوادر وی
مرتبہ ئې د ولی ده

دَ وخت لپلا

گتو کنبې زر متیو کنبې زور غواړی بڼه
 په زړه کنبې شور په خله کنبې اور غواړی بڼه
 ښکلې محل په رنگ له کور غواړی بڼه
 هر سهولت یو په څلور غواړی بڼه

دا چې قدم د خپل شباب اُخلی
 بڼه جائزه د ژوند د باب اُخلی
 په یو ساعت د ژوند حساب اُخلی
 هر یو خراج په آب و تاب اُخلی

دَ وخت لپلا د مجنونانو نه ده
 دَ بېر سرو نشیانو نه ده

گران مشر اجمل خټک ته

دا زوال دې لاندې سر شه
لا کمال دې باندې بر شه

دَ مستی همه سپرلے هُم
بیا دې خور پۀ لر او بر شه

دَ رنگ رنگ نځهټ پپرونه
لۀ تور غره تر سپین غر شه

مابڼ چغه دَ وحدت کا
ایلم بیړته اوچت سر شه

بولان بیا له ملا ترلے
خېبر هُم بنۀ رابیر شه

په لنڊی او اباسین کبني
غرڇنگونه زورور شه

شي تازه د گودر غاره
راڙوندے دي مازيگر شه

پاڅي پوک وهي شپيلي ئي
شپونڪے بيا په تپه سر شه

مطربان دي چنگ تر خنگ کا
هر مضراب ئي په سر بر شه

هر ساقي باده په لاس کبني
ستا د ترو. په خوا ورشه

ډيوه بله په حجره کبني
وحشت چاودے په ځيگر. شه

بیا درنو درنو پتیکو کنبی
شملی لکی برابر شه

خدای می چغه درته بانگ کا
راپدا دی ورک سحر شه

په انگن کنبی دی اتنی
له کوخی دی ویر بهر شه

هره شپه درته شو قدر
هره ورخ درته اختر شه

پوره پٽه هر کالی

دَ بنائست یوه هستی ده

یا خو حوره یا پری ده

که له خط او خال مُشکی ده

نو له زلفو عنبری ده

گور کاکل ئې سیاھی ده

سپین جبین ئې روښنائی ده

خلانده ماه تمام ده

خو پټه بام نه ده مخفی ده

دَ حرمت، حیا پرده کښې

یوه نغښتې باریکی ده

موی کمره، لاله لبه
په چشمانو نرگسی ده

لکه گل وی خوشبوداره
هم بنائست دے هم خوبی ده

په قامت کنبی لکه سروی
په غری کنبی صراحی ده

سر تر پای په سرور ډوبه
په رگ رگ کنبی ئی مستی ده

په رگ رگ کنبی ئی مستی ده
خو بنډوه ئی زاهدی ده

خوی کنبی تلې فرښتو ته
له جنته ئی بوتی ده

یا بلبله یا مېنا ده
د گفټار ئی شیرینی ده

په بيان کښې وزن داره
د مفهوم ئې روانی ده

په ادراک او فهم دواړه
لا سپوا تر هر سړی ده

هم په راز او په رموز کښې
ډونگی زیاته له کوهی ده

علم داره، عمل ناکه
بې حسابه نایابی ده

شیرین یار ئې خه صفت کا
دا پوره په هر کالی ده

ما ته ياد شي اے وطنه

ما ته ياد شي اے وطنه! همه تهر زارۀ وختونه
زما زرۀ باندې پراته دي هغه ډپر خوارۀ يادونه

هغه زۀ چي يو ماشوم وم
زۀ به پروت وم په خانگو کښي

په ځولي کښي، کله ترخ کښي
ډپر په ناز او په نخرو کښي

ما ته مور به الله هو وي
د اواز خوږو چپو کښي

خور او ورور للي للو وي
ترنم او په نغمو کښي

لہ دې پس شوم په خپورو
او بيا ساه راغے پاپو کښې

ما وهلې به بيا منډې
ستا په پولو، په پتو کښې

په تکل د تاروگو به
گرځېدمه په واښو کښې

يا مشغول به وم په لوبو
چرته گټو په ټيکرو کښې

ما غښتل به ترې مَمونه
اخستل به مې خوندونه
همه تېر زارۍ وختونه
هغه ډېر خواړۍ يادونه

چې رابره به سپورمې شوه
پت پټونې نه د ستورو
ما ته ياد شي اے وطنه!
زما زړۍ باندې پراته دى

ستا پٽ ڪلو، پٽ بانڊو ڪنبڻي
 هلڪان چڻي به ٽولگي وو
 پٽ رنگ رنگ له هغه لوبڻي
 ٻنڻه پٽ درز به ماڻامي وو
 يا به لوبه وه د سيو
 ٻنڻه تاو شوي به لنڊي وو
 يا به لوبه مو د پانڻي
 يا انگي ڪنبڻي به ملي وو
 هغه بل خوا جينڪو به
 خو جوڙ ڪري ڪورڪي وو
 يا جوڙ ڪري ٽي واڏونه
 د گودي او گوداڳي وو
 هم ٽي لوبڻي د موسيو
 پٽ چيندرو ڪنبڻي الگودي وو
 يا داوونه پٽ ميرگاتو
 ”يا وني“ او ”دوونني“ وو

چڻي به جوڙ شوپٽه حجره ڪنبڻي
 يا د مخي گوزارونه
 ما ته ياد شي اءِ وطنه!
 زما زڙه بانڊي پراته دي
 د حلمو دوه طرفونه
 يا تپيڪونه، اڪورونه
 همه تپ زارو وختونه
 هغه ڊپر خوارو يادونه

هغه ستا پټه لئمو دشتو
 چې به راغله بهارونه
 ټوکېدلی به غاڼټول وو
 او لاله هم سره مخونه
 کله شین، کله باران به
 ځانله ځانله ئې خوندونه
 که به جوړ د بودی تال شو
 د قدرت؛ جمع رنگونه
 هم اباد دې گودرونه
 مستې جونه قطارونه
 پټه ترخونو کښې منگی ئې
 پټه یو بل باندې تېلونه
 یا پټه سیند کښې شاه ځلمیانو
 چې پټه مټ به کره جالونه
 پټه مهیانو پسې چر کښې
 پټه څپیاکو گوزارونه

چې سیند غاړې ته پټه اوری
 پټه چپو کښې به تارې وې
 ما ته یاد شی اے وطنه!
 زما زړه باندې پراته دی
 اچول به مو سپرونه
 تش بازو او شنازونه
 همه تېر زارې وختونه
 هغه ډېر خواږه یادونه

هر ماڻھام هغه ماڻھو ته
 دَ مارغانو تله سڀلونه
 پءَ اسمان کڻي به رواني
 هغه زاني قطارونه
 پءَ بيلو کڻي سرخابانو
 چي به ونيول ناوونه
 پءَ مڀره کڻي چي به خراپو
 راجپرل دَ زيل سرونه
 دَ طوطيانو، بنا روگانو
 پءَ هر بن کڻي اوازونه
 دَ زرکانو، طاؤسانو
 هغه کريکي او چرکونه
 يا له جاپو ترنگول چي
 تاروگانو خپل تارونه
 پءَ نارو به وو تنزري
 دَ مڙ پچ پڙکونه

چي نغمي وي دَ بلبو
 خنگه ډک وو له سروده
 ما ته ياد شي اءِ وطنه!
 زما زړه باندي پراته دي
 دَ کوئل خواږه گوگونه
 سحرونه، ماڻھامونه
 همه تير زاره وختونه
 هغه ډير خواږه يادونه

هغه دَنگ او اوچت غرونه
 تر آسمانه ئي سرونه
 پء لَمَن کَنبِي ئي غُزَان وُو
 پء سرونو نَبِيترونه
 گرځېدل ئي سردرو کَنبِي
 دَ زَمْرِيَانو کَنډکونه
 دانگېدلِي غرځنِي به
 شپږېدل به ابشارونه
 پء هوا شِيکري، بَابِنِي وِي
 پء غوتو به وُو بازونه
 خزندو او درندو نه
 سُوږِي ډکِي هُم غارونه
 دَمه شپه کَنبِي راوښکل به
 شرمخانو اوازونه
 پږقېدء به اورکي - هم
 دَ پېريانو لاپښونه

چي جهان پري بښائسته وو
 دَ فطرت بلا رنگونه
 زما سترگو کَنبِي ځلېږي
 دَ حيات واره عکسونه
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 همه تېر زارء وختونه
 زما زړء باندې پراته دي
 هغه ډېر خواږء يادونه

هغه موج اماج د زمکو
 د هر چا زميندارې وې
 پرې اباد وو اړتونه
 د هر چا قلبې، جوړې وې
 د اسانو او غويانو
 جوړ زغلوڼه او مېلې وې
 ښه چپکار چپکار کندوان وو
 ښې پرېوانه به غلې وې
 وو محدود ضرورتونه
 په تونۍ کښې خو تونښې وې
 بې ضرر د خاورو لوبښې
 که دونۍ، کتوي، کاسې وې
 يو توشک، يوه شري وه
 کڼاوې وې او پڼې وې
 د ژوندون اوږې وې سپکې
 ملازې وې نه نخرې وې

چې په لَو او په غوبل به
 د يو بل په کار راتله به
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 زما زړه باندي پراته دی
 لگېدلی
 وو دا هسې عالمونه
 همه تېر زاره وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه
 اشرونه

هغه ډکه به حجره وه
 سره ټول درانه پگونه
 ښې درنې درنې کاتۍ وې
 ښه دراز دراز قدونه
 په پټکو کښې شملې لکې
 په څنگ توري، توپگونه
 گرځېدل به تاو برېتونه
 د غيړت او ننگ مروڼه
 په جرگو هوارول ئې
 ټول خندونه، جنجالونه
 لاس په نام ورته کسبپان به
 په چکر ئې چيلمونه
 ماسخوتن به د ځلميانو
 په حجرو کښې محفلونه
 د منگي هغه تنگونه
 په رېلو ئې ربابونه

چې د خوند او د وقار وو
 مينه مينه ورورولي وه
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 زما زړه باندي پراته دي
 ښکلی واره ساعتونه
 کشالي وې نه جنگونه
 همه تېر زاره وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه

آہ ---- نجات

نہ مو خود شتہ نہ اختیار
نہ مو زیست شتہ نہ روزگار

نہ ثانی دَ فرید خان شتہ
چہ تسلیم کا ہندوبار

نہ میروپس پہ بہرہ راغے
کا گورگین پہ گور دوخار

نہ پیدا بل احمد شاہ دے
چہ مرہت شی بہرہ خوار

وران دوتر دَ شیخ ملی دے
ورک احمد ملک سالار

نہ مہم دَ یوسفزو شتہ
چہ مغل وگاندی دار

سور تحریک دَ پیر روہبان دے
دَ خیلواک غلے پرچار

دریا خان او ایمل خاورے
دَ ملت خونہ تار تار

نہ پے رنگ دَ فتح خان شوک
چہ پرے ناز وکا پنجتار

بند تپہ دَ ماللی دہ
پے یرغل نہ دے ناتار

کوم دے زرہ دَ ملتانی اوس
پے فہرنگ نہ شی ایسار

نہ مو گتو کنبی قلم شتہ
نہ پے لاسو کنبی تلوار

دائرې د استقبال له
مونږه نه لرو پرکار

نه په زرو باندې شته یو
نه په زور باندې نامدار

په جامه مو خه کار نشته
خو مټن یو په دستار

د پټکي تړل مو نه زده
نوم به غواړو د سردار

نه پخپله خه کوم شو
نه څوک بل پرېږدو اوزگار

د ملت په کار ناپوهه
د خان سود لره هونبیار

په يوه تکه خرڅېرو
 زمونږ دغه دے بازار

ډېر شته من دلې يادېږي
 نمک خوار د استعمار

په رنگ رنگ لره جامه کښې
 دل راشي د بادار

خومره لوبې په مونږ وکړې
 هرې پېښې په بار بار

هر خاطر به وي لاجمع
 خو چې نه شو ټول همکار

خدای دې وکا شیرین یاره!
 په پښتون راشي بیا وار

مشر نحو خان ته!

د دې کلي ثانی پلاره
نر سالاره لوی سرداره

سینه وره، وضع داره!
د خپل قام له غمه خواره!

مناره درپسې ژارې
راشه بیا ورته په لاره

که دا لارې دی غوږ شوی
ستا د آس د تاپ د پاره

سر له گوره کا راپورته
گوره! کله تر بازاره

دا منم؛ خه خان خانی ده
د هر چا ده خپله چاره

هره چاره بازاری ده
خلقه شوله سودماره

مگر ستا د نرې وینې
یو خو خاڅکی تازه داره

دا د نوي گول حلمی دی
د خپل وخت نه خبرداره

له مرانې عبارت دی
په جذبه د تنگ سرشاره

“اجازه” دې یوه غواړی
دا دسته ده نوره تیاره

باتوران دی خو بس دا چې
اوس بې مشره، بې سالاره

خه به بنه وي كه بيا راغلي
د تا داڊ ته پامته داره

يا خيل سورے راپرزو کا
په دا هم دي منت باره

د دي کلي ثانی پلاره!
نر سالاره! لوی سرداره!

نوحه

(دَ یو مشرپه تلین)

دَ هوا قاصد خبر راوړو قَفَس ته
وې ئې: غوږ شه! ستا له کلی یو ابا لار

ما وې: ژبه دې شه گونگه، خله دې ماته
خه دروند غم په خونه راغی — "لوی لالا" لار

دَ جنت رضوان ولاړ ئې هرکلی ته
چې پاک روح ئې په پرواز شه په سما لار

هېڅ جامه ئې دَ ریا دَ زُهد نه وه
حقیقت کبې په دا دؤر وو پارسا — لار

هم خوددار وو، هم دلدار وو — بلا وُشوه
په یو ذات کبې چې فقیر وو هم باچا — لار

بنه پاكانو پڪنبي نوري خپل لڙي
د دنيا له آب و گل؛ مگر صفا لڙي

مرتبہ ئي د "ولي" نه کمه نه وه
اڦا د مرگي پنه بهانه رانه وپريا لڙي

د حجري دالان كه وير كا؛ ورله بنائي
چي درست "آب" تري مقدر ته پنه رضا لڙي

تخیل

تخیل مہی لکھ باز دے
بلندی کنبی ئی پرواز دے

لہ ہر بادہ، ہر طوفانہ
ہسی رنگ لہ بی نیاز دے

د باتور ہسی تورزنی
پر او پنجه کنبی ممتاز دے

پہ تورتہ د شپہ کنبی وپنی
دے یو ہغہ نظر باز دے

مستحق د بلا داد دے
سزاوار د ہر اعزاز دے

هغه آوزہ

هغه زلفي چي چني کا
 پکڻي وٽومبي گلاب
 هغه سترگي چي کا تورې
 پکڻي کڻپنوي قصاب

هغه غورې تازه شونڊي
 پکڻي خوند پت د کوثر
 لا باده چي پي پيالہ کا
 پکڻي ڊوب کا مست نظر

بيا کوم شان دے او کوم خان
 خه توبہ ده، خه ايمان

دَ بَلْبُلُ نَالِه

(دَ یو اشنا په تلین)

دَ خاطر بلبُل آزار شَه بهار لارو
ډک دَ گل دَ خنداگانو سهار لارو

لکه باد چې په مخ راشی خُپنې تېر شی
وَلې دا چې هسې ډېر په رفتار لارو

ما چې طمع دَ یاری ئې تر ابد کړه
هغه یار دَ یو ساعت په اتبار لارو

ما په اوبنکو ملغلرو به پېرلو
خومره سهل دَ دُنیا په بازار لارو

اوس نغمه کَه په خله راشی خو ناله شی
چې مطرب اشنا له چنگ و ستار لارو

دَ همزولو دَ ټولی نو خَه سیالی ده
چې ئې خاورو لره گل دَ دستار لارو

آه-----دروند پښتونه!

نۀ شمله، نۀ دې جرگه شته
 نۀ حجره، نۀ دې کټونه
 نۀ چيلم شته نۀ گسبان شته
 نۀ دې رعب او نۀ برپتونه

نۀ تۀ مشر هسې پاتې
 نۀ دې هغه کشران شته
 نۀ دې "راشه"، نۀ دې "درشه"
 نۀ دې هغه دسترخوان شته

دروند پښتونه! ځان دې خوار کړۀ
 تا لۀ ژونده جوړ بازار کړۀ

حالات او باؤر

تہ دے ناز کرے پے جمال
 زہ غره یم پے جنون
 زہ قائل یم دَ وصال
 تہ خوبسہرے پے بہلتون

تہ اختہ پے تغافل
 زہ لگیا یم پے پاخون
 تہ دے یاد پے خور کاکل
 زہ موسوم یم پے ترون

خو کہ بیله لرے لار
 تا بہ خان تہ کریم همکار

وطنه-----خو!

درست عالم به در حېران کرم
 تا به ټول ودان ودان کرم
 دَ تا دشتې دا مېرې به
 زه بنېرازي گُلستان کرم
 دا چنې او دا کوڅې به
 زه دې بنادې په جهان کرم
 تا به زه جانان جانان کرم
 تا به زه جنت نشان کرم

خو دا خپل دَ قام وگړی
 له هر خوا راته بدخوا دی
 څوک دَ لاس نه مې رانیسی
 څوک دَ پښو نه مې راکاږی

پء ما گران لء خپله تنه
 اء زما خوږه وطنه!
 دې علت سره پء جنگ يم
 خپل هيت نه چې پء خنک يم
 کء پء ژوند ترې نه اوزگار شم
 گنه ستا هله پکار شم
 نو کء خاندې او کء ژارې
 د سر خپر به راته غوارې

دَ استعمار دلال ته

تہ ملگرے دَ یرغل
 زہ ملا تر مہ دَ خپل تل
 تہ یہ غل دَ غلو تر څنگ
 زہ یم ساد دَ سادو مل

تہ پرچار دَ اطاعت
 زہ نغمہ دَ بغاوت
 تہ سبق دَ غلامی
 زہ تپہ دَ حریت

تہ دہ خپلہ نیوہ لار
 زہ بہ خپل کومہ کار

رہہ اوبنکہ دَ پڻتني لپلا پءِ نوم

چڇي	به	شته	شي	ڪءَ	معدومه
ما	ته	هڀڇ	نءَ	ده	معلومه
ستا	لءَ	ياده	زپڙپڙدي		
توره	شپه	وه	دمه	شومه	
واخله	غڀڙ	ڪڻبي	دَ	شفقت	ئي
رہہ	اوبنڪه	ده	ماشومه		
مگر	بنڪل	ئي	هم	پءِ	خيال
دا	معصومه	پءِ	خولءَ	اومہ	
دا	مي	تا	ته	ڪرہ	منسوبه
ستا	پءِ	نوم	به	شي	موسومه
لڪه	ما	هسي	بي	نومہ	
خدای	دي	نءَ	ڪا	خوڪ	محڪومہ

بنگلی د خپل کلی

دَ حیا په تان ساتلی
نازولی بنه بناغلی

جینکی لکه پپروی
هلکان ئې کلک کوتلی

راته بنکاری ئې په وړاندې
دَ جهان بنگلی ناؤلی

په زندان کنبې راپه یاد شی
همه بنگلی دَ خپل کلی

ډېر مټن پرې شیرین یاره
په شعرونو مې نماځلی

قطعات

ستا پئے زلفومی قسم دے
 گورہ شپہ بہ وار خطا شی
 دَ تیروپئے تسلسل کنبی
 دَ سحر ستورے پیدا شی

پئے اُفق بہ دَ ملت می
 دَ سبا ستورے بنکاره شی
 لپہ شپہ بہ کدہ واخلی
 سحر بانگ خوبہ موزده شی

پئے سایہ دَ خودداری کنبی
 تر خیل وسہ دلداری کرم
 دَ پینتو دَ گلستان می
 تل پئے وینو آبیاری کرم

ستا دَ مینِی لپونتوبه **ه** سره بنسایم
 چي دَ وصل پءَ هیله باندي دي پايِم
 کاشکے! ستا هم نوائی خو مي نصیب وے
 چي پءَ غوغه ژبه هم دي مگر ستایم

بانگ دَ سحر چي مو خي خي دے
 لرزه دَ شيپي پءَ کت پوزي نه رايي
 حکه بيا بنکر دَ مغلوالې و شو
 دا چي مبدان ته يوسفزي نه رايي

تسلسل دَ استحصال کءَ ستا نظام دے
 خو غفلت او شرافت مي نن تمام دے
 تاودي وينې مي احساس ته داسې ووي
 خپلواکي دي بس اساس دَ استحکام دے

دا حاکم دَچا مرئے دے
 دا قاضی دَچا دلال دے
 اوس دے خیر دَچنی غوارہ
 مل دَغل سرہ کوتوال دے

یو ذرہ بہ ئی رانہ شی خہ پے خوا
 کہ خوک کاندی چری طمع لہ مُلا
 کار دَور کرہ کلہ زدہ دَکوم گدا
 عن کہ تخت دَپاسہ کنہنی دَباچا

دَ عالم او دَ مُلا دے تفاوت
 خو ئی دَپر دے سرہ مینخ کنہنی مُصلحت
 دَهر چا دے خیل صحت او خیل علت
 باید کنہنی بنہ عالم تہ پے صحبت

په دُنیا کښې دَ هر چا دے بیل بیل کار
 کا هُنر سره انصاف خپل هنرکار
 نه چې زرو و ته کښېنوي لوهار
 نه چې اوسپني ته کښېباسي سُنار

خال دَ مخ به دې مشال شي
 تار دَ زلفو به دې تال شي
 دا زوال به مې کمال شي
 انفصال به دې وصال شي

دَ صبا يوه وږمه يم
 لکه گل به دې خندان کړم
 دَ باران مږه شپبه يم
 لکه باغ به دې ودان کړم

کٔ پٔ عقل پٔ شعور وی
 خپل مراد به راحضور وی
 کٔ د بخت پٔ حواله شی
 بیا سرے گنہ مجبور وی

خپل مو واک او خپل اختیار وے
 پٔ مرضی مو زیست روزگار وے
 دا تپہ د خپلواکی مو
 عن پٔ سر باندي د دار وے

دا چپی ډپره بی وسی ده
 یار، اغیار پٔ کناره دے
 د تا غم می خوا پٔ خوا دے
 د تا یاد هم راخه دے

ستا پټ زلفو کښې چې وړکې
 وسوسې د تور بېگاډی
 ستالۍ مخه برېښېدلې
 علامې د سپین سبادی

د تا حُسن د تا مینه مې موضوع ده
 کوم عنوان، کومې قیصې نه خبر نه یم
 هر یو غږ مې ستا د وصل د حصول د مے
 بلې چغې او نارې نه خبر نه یم

تہ کټ هسې نر سالار شوې
 زه هُم هغه کلک سپاهی یم
 تہ کټ هسې زور امام شوې
 زه هُم هغه مقتدی یم

دا حُجره ده، كه اتي ده
 دا كوڅه ده، كه بازار
 رپ هم نه وهې بي گتې
 دا دې زيست دے كه روزگار

ستا يادونه بنه لء تا دى
 روز و شب مي خوا پء خوا دى
 دا څو اوښكې مي مائه ده
 چي ستا آب لره پيدا دى

پء ښكاره دلاري مل
 پت پء زړه كښي راته غل
 پء ظاه راته واصل
 پء باطن كښي رانه بيل

دا زه چوز چي خداي هما كرم بيا و ما ته لور پرواز شه
دي نظر، پنجو او پر ته كوم باتور او گته باز شه
لا مي نور هسي الوت و د سپورمي ستورو نه بره
چي را لاندې هر رفعت و د اسمان تر هاغه سره

زما عزم بي بس نه و
زه بندي په قفس نه و